

Kr. 29,75

Skub III

DKP • Information • Debat • Aktivitet

NR. 3 • August 2012

Læs inde i bladet:
DKP's 33. kongres side 3-9
Hviderusland side 10-13
Demokratisk centralisme side 19-24

Indholdsfortegnelse

Leder	side 3
33. kongres	side 4
Hviderusland: Regimet og venstrefløjen	side 10
Nazim Hikmet: Selvbibliografi	side 14
Folkestrejken i Odense	side 16
Ernst Mach og Albert Einstein	side 18
Demokratisk centralisme første del	side 19
Fra landsledelsen	side 25
Navne	side 26
Fra læserne	side 27
NV Bogcafé jubilæum	side 28

Bladfonden juni 2012

Finn Hermann, Kbh. S:	kr. 100,-
Gerhard Wehlitz, Hillerød	kr. 200,-
Lilli Swing, Frederiksberg	kr. 100,-
Erna & Per Eriksen, Søborg	kr. 200,-
KPiD/DKP, Amagerland	kr. 2.025,-

I alt **kr. 2.725,-**

Bidrag til DKP's bladfond (dvs. bladene *Skub* og *DKP-nyt*) kan indsættes på giro 5 00 27 53.

Annoncepriser i *Skub*

1 side	kr. 1.000
½ side	kr. 500
¼ side	kr. 250

og så videre dernedad.

Skub |||

Gode politiske bøger

modtages i partibutikken, Frederikssundsvej 64, København NV.
På forhånd tak!

Sekretariatet

Skub nr. 3 august 2012
Udgivet af Danmarks Kommunistiske Parti
Frederikssundsvej 64, 2400 København NV
Tlf.: 33 91 66 44
www.dkp.dk
E-post dkp@dkp.dk
Giro 5 00 27 53

LaserTryk, Århus

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Stamer Hedin

Synspunkter fremsat i signerede artikler dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller partiledelsens holdning.

Skub udkommer 4 gange om året.
Årsabonnement: Kr. 200

Deadline næste gang den 1. november 2012

Bidragydere til *Skub* gøres opmærksomme på, at bladets indhold bringes på partiets hjemmeside www.dkp.dk og dermed er tilgængeligt for internetsøgning, bl.a. på navne.

Det gælder også fødselsdagshilsener og lister over bidragydere til bladfonden. Økonomiske bidrag kan evt. ydes anonymt eller under pseudonym.

Åbningstider

for DKP's sekretariat og partibutik,
Frederikssundsvej 64, København NV

Mandag	kl. 13-16	Bjørn Jakholm
Torsdag	kl. 13-16	Ejnar Olgenkjær
Fredag	kl. 13-16	Per Feldballe Eriksen

Telefon: 33 91 66 44

Manuskripter til *Skub*

modtages gerne på papir, men helst i digital form – tekster i et tekstbehandlingsformat (Word eller WordPerfect, *ikke* pdf eller billedfil), billeder i gængse billedformater og i en passende høj opløsning (filstørrelse mindst 100 KB). Tekst og billeder fremsendes som selvstændige filer, *ikke* integrerede i samme dokument. Begge dele kan mailes til redaktørens e-adresse hedin@c.dk.

På forhånd tak.

Red.

Den revolutionære tradition

Danmarks Kommunistiske Parti har holdt sin 33. kongres. Det skete den 16.-17. juni i BJMF-huset på Trekronergade i Valby, København. Der er gået godt tyve år siden den 32. kongres. Den besluttede, at der fremover ikke længere skulle holdes kongresser, kun landsmøder, og de blev ikke nummereret. Det var udtryk for et bevidst brud med traditionen i den kommunistiske bevægelse og en tilnærmelse til gængse normer i de borgerlige partier. Det var et brud med klassekampmlinjen og en accept af den almindelige »demokratiske« konsensus. Det var, så formelt og ligeGYldigt det kan synes, i sin inderste tanke et brud med den revolutionære vilje til at udfordre denne verdens magthavere.

De, som foretog dette brud, fulgte det op med flere knæfald. Vi skulle ikke længere have de venner, vi selv havde valgt; vi skulle forkaste de idealer, vi havde troet på; vi skulle ikke længere se verden i øjnene med rank ryg, men bøje nakken og undskylde. De forsvarede og hyldede imperialistiske straffetogter mod dem, vore tidligere modstandere havde udråbt til bærere af verdens ondskab – i Jugoslavien, i Persergolfen (for det var jo »bedre at leve i USA end i Irak« – hvad det så havde med sagen at gøre), og de sank så dybt som til at gå i kompagniskab med emiren af Qatar og den danske borgerlige regering om en »humanitær« operation, som de fra starten burde have kunnet gennemskue som den røverkrig, den var.

Nu er den samme historie ved at gentage sig i Syrien. Der er intet »demokratisk« ved oprøret mod Baath-styret. Det er emiren af Qatar igen, det er tyrkiske revanchister, det er amerikansk imperialisme, det er alle fremskridtsfjendtlige kræfter i verden, der har rottet sig sammen mod det land, som omtrent er den sidste bastion for antiimperialisme i Mellemøsten, og de dækker sig bag en fortrop af religiøse fanatikere med et dybt had til alle anderledes- eller ikketroende. Den danske stat mænger sig med »Syriens venner«,

dansk TV hylder de »fredelige« oprørere med trosbekendelsen på pandebåndet. Er vi blevet klogere?

Det er nødvendigt, at det kommunistiske parti igen tager sig sammen til at sige sandheden, så det kan høres. Det er nødvendigt, at kommunisterne afklarer sig omkring, hvordan en ny politisk dynamik kan samle brede folkelige kræfter mod de kriser og krige, som præger verden i dag.

Opgøret med den kapitulationskurs, der blev indledt for tyve år siden, er i gang. Den 33. kongres var et led i dette opgør. Den forsøgte at se i nye retninger og lægge en ny grund for handling. De kongresmaterialer, vi bringer på de følgende sider, viser hvordan.

Kongressens hovedemne var genforeningen af DKP. Den genforeningsdebat, som blev omtalt i aprilnummeret, havde vist, at viljen til genforening er til stede, men at det skår, der blev slået for tyve år siden, endnu behøver nogen tid for at heles. Kongressen vedtog den resolution om genforening, som står at læse nogle sider længere inde i bladet.

De tanker, partiet gør sig om den nye politiske dynamik, som må sættes i gang, er udkrystalliseret i de to spørgsmål, som formuleres i den mundtlige beretning, der står at læse på de nærmest følgende sider: Spørgsmålet om nutidens progressive klassealliancer og deraf afledte politiske aliancer; og spørgsmålet om kapitalismens overlevelse og om socialismen. De visioner, der knytter sig til de to spørgsmål, er nedfældet i kongresresolutionen *For en ny folkelig, demokratisk og socialistisk verdensorden*, der også står at læse længere inde i bladet. En arbejdsresolution, som kongressen ligeledes vedtog, stiller den opgave at konkretisere disse tanker yderligere i et strategiuudviklingsår.

Kan den revolutionære kommunistiske tradition genrejses i Danmark? Danmarks Kommunistiske Parti er på vej.

To spørgsmål

På Danmarks Kommunistiske Partis 33. kongres i Valby blev landsledelsens mundtlige beretning aflagt af partiets formand Henrik Stamer Hedin

Da Socialdemokraterne for syv år siden valgte den nuværende statsminister til formand, skrev vi på lederplads i *Skub*:

Det beskedne forspring til Helle Thorning-Schmidt ligner en panikreaktion – et fortvivlet håb om et mirakel: Hvis vi bare får en ung formand, hvis vi bare får en kvinde, så kan det være, skæbnen vil vise sig at være os gunstigere stemt. En politik har vi ikke, en plan har vi ikke, kun et håb.

Også dengang gik Socialdemokraterne tilbage ved valgene og i meningsmålingerne. Også dengang havde Helle Thorning kig på efterlønnen – også dengang i strid med partiets proklamerede politik. Allerede dengang så vi, hvor lidt der var tilbage af socialdemokratisk politik, af en socialdemokratisk plan. I dag er det tydeligt for enhver.

Det ærkeborgerlige *Berlingske Tidende* har en netavis. Da en Megafon-måling for første gang havde skudt Socialdemokraterne ned til under 17 procent, bragte netavisen Magnus Heunicke's ynkelige undskyldning, den hvor han håber, at vælgerne nok vender tilbage, når de ser »resultaterne«. En hel stribe læsere kommenterede Heunicke, og det var meget lidt borgerlige toner, der lød:

Kære Heunicke – det er jo så enkelt. I blev valgt ind af vælgerne for at føre rød politik, men lige siden I satte jer i jeres stole, har I ikke bestilt andet end at plagiere blå bloks dagsorden [...] og givet folket mere af det, de gennem ti år havde fået nok af.

Og en anden læser skriver:

Magnus Heunicke kan ikke tale vand opad eller overtale folk til at tro på ting, der ikke eksisterer. [...] SSF er i dag så utroværdige, at folk griner ad alt, hvad de påstår.

Det er jo dejligt nemt, når man kan nøjes med at skrive den borgerlige presse af.

I 2005 sluttede vi vores leder sådan:

Danmarks store gamle arbejderparti står i dag med det ene ben i graven. Den fortsatte fløjkamp vil føre til enten en gradvis opslidning eller en egentlig partisplittelse. Skulle Helle Thorning-Schmidt få held til at holde sammen på sine tropper og »slå Fogh«, som hun har lovet det, bliver resultatet ikke meget anderledes. For hun vil gøre det – det har hun klart sagt – ved at ændre partiet fra et arbejderparti til et ligegyldigt midterparti.

Er det nødvendigt at sige mere? Socialdemokraterne har nu den ringeste vælgertilslutning i hundrede år. De har stadig ingen politik, for den, de fører, har de overtaget fra de borgerlige. Og de har stadig ingen plan.

I morgen skal der være valg i Grækenland igen. Det græske valgsystem favoriserer det største parti. Meningen med det var,

Banneret, der smykker talerstolen, er skænket af Dusja Carlsen. Teksten under Lenin-portrættet lyder: "Under marxismen-leninismens banner, under det kommunistiske partis ledelse – fremad mod kommunismens sejr!"

at der altid skulle kunne dannes en flertalsregering. Den 6. maj fik det system den modsatte virkning, så derfor skal de til den igen. De græske socialdemokrater står til endnu en lussing ganske som de danske og af samme grund: De har ført borgerlig sparepolitik i stedet for at forsvare deres vælgere. Hvordan det i øvrigt går, véd vi ikke endnu, kun ét er sikkert: Det græske politiske system er i opløsning præcis som den græske økonomi.

Vi rejser i den skriftlige beretning to spørgsmål, som vi med velberåd hu ikke giver noget svar på. Det er spørgsmål, som vi bliver nødt til at diskutere både i dag og i den kommende periode – vigtige, ja grundlæggende strategiske spørgsmål. Det ene er spørgsmålet om den klassealliance, som i den nuværende situation bærer fremtiden i sig – som vil være i stand til at sætte sig i spidsen for fremskridtet og i sidste ende for den socialistiske revolution. Den klassealliance har i størstedelen af det tyvende århundrede været alliancen mellem arbejdere og arbejdende bønder, og den politiske alliance, som under danske forhold har legemliggjort den klassealliance, har været den hundredeårige alliance mellem Socialdemokratiet, eller arbej-

derpartierne i almindelighed, og det Radikale Venstre. Det er også den alliance, der ligger til grund for den nuværende danske regering. Denne regerings politik viser, at der er noget galt: Den er ikke til gavn for almindelige arbejdende mennesker. Og det er en almindelig opfattelse, at det er de Radikale, der har dikteret denne politik.

De Radikale er ikke længere den pålidelige alliancepartner for fremskridt, fred og social retfærdighed, som vi havde vænnet os til at se i dem. Det er heller ikke underligt, at det er gået sådan: Det Radikale Venstre var traditionelt husmændenes parti, de danske fattigbønderns parti. Men der er stort set ingen husmænd tilbage i Danmark. Der er i det hele taget kun relativt få mennesker tilbage i det danske landbrug, som helt har skiftet karakter. Det tyvende århundredes store alliance mellem arbejdere og fattigbønder har med andre ord ikke længere nogen basis i Danmark. Hvad så? Hvilken alliance må træde i stedet?

Jeg skal ikke forsøge noget svar; og jeg skal heller ikke gøre mig klog på det oprør, der synes at være på vej i Socialdemokratiet. Men det var tankevækkende, synes jeg, at Dansk Folkeparti for nylig kritiserede regeringen fra venstre. Var det et forvarsel om et opbrud i de traditionelle alliancer i dansk politik? Og hvis det var, hvad betyder det så på et dybere plan?

Det andet spørgsmål, vi rejser, er: Har kapitalismens krise sat socialismen på dagsordenen? Det er ikke et spørgsmål, vi har siddet og udtænkt bag lukkede døre. Det er et spørgsmål,

der har været centralt på alle de seneste års møder i den kommunistiske verdensbevægelse. Jeg citerer fra slutterklæringen fra det 13. Kommunistiske Verdensmøde i Athen:

I dag er tiden moden til, at der kan opbygges vidtstrakte samfundsmæssige antimonopolistiske og anti-imperialistiske forbund, der er i stand til at overvinde imperialismens mangesidige angreb og aggression, og som kan kæmpe for at få magt og fremhjælpe dybtgående, progressive, radikale og revolutionære forandringer.

Hvordan ser disse forbund eller alliancer ud? Hvordan skal en sådan alliance se ud i vore dages Danmark?

Kammerater.

Jeg skal gøre dette kort. Vi har også hele genforeningsspørgsmålet på dagsordenen i dag, og det er jeg slet ikke kommet ind på, men jeg skal nok sige noget om det, når den tid kommer.

Men genforening eller ej, så er vi nødt til at tage stilling til de to spørgsmål, vi rejser i den skriftlige beretning, og som jeg nu har forsøgt at sige lidt mere om. Nogle vil måske synes, at de to spørgsmål, om alliancemønstre i dansk politik og om socialismen på dagsordenen, at de ikke har meget med hinanden at gøre, men det har de. De er begge rejst af en verden i krise og

33. kongres blev holdt i BJMF-huset på Trekronergade i Valby, København.

opbrud – en verden, som ikke længere kan hænge sammen på den måde, vi har været vant til.

I den situation foreslår vi fra landsledelsens side i det forslag til arbejdsresolution, der ligger på jeres bord, to politiske kampanjer gennemført i de kommende to år. Vi foreslår et *strategiudviklingsår*, hvor vi følger op på det programarbejde, vi afsluttede for tre år siden, hvordan vi udmønter det i politisk handling, og hvordan vi skaber den nye politiske alliance, jeg ovenfor har talt om. Det omfatter blandt andet en genoptagelse af det initiativ for en bred demokratisk samling, der kom lidt

skidt fra start for nogle år siden, men som ikke er blevet mindre nødvendigt siden da.

Det forslag til kongresresolution, der ligger på jeres bord, indeholder et bud på, hvordan vi sætter denne proces i gang.

I en sådan demokratisk samling er det kommunistiske partis rolle afgørende. Derfor foreslår vi strategiudviklingsåret fulgt op af et *partiopbygningsår*, hvor udfordringen er, at vort parti igen skal blive i stand til at løfte en opgave af denne art, sådan som det har kunnet det før.

Jeg skal ikke sige mere. Lad os komme i gang med arbejdet!

En hilsen fra KKE

Grækenlands Kommunistiske Parti KKE var indbudt til at overvære kongressen, men blev forhindret af valget i Grækenland samme søndag. KKE's herboende repræsentant Panos Apergis sendte i stedet en skriftlig hilsen, hvori det hedder:

Kapitalismens globale krise og særlig arbejdskampene i Grækenland har rusket op i lønmodtagernes bevidsthed i mange lande, navnlig inden for EU. Det er tydeligt, at massemediernes og kapitalens politiske repræsentanter til stadighed insisterer på at mudre vandene til. Alligevel kan de ikke skjule, at udviklingen i Grækenland får de arbejdende befolkninger til at tænke over, hvad årsagerne til kapitalismens krise er. Det kan heller ikke skjules, at EU's og de andre imperialistiske organisationers rolle bliver tydelig og dermed giver kommunisterne mulighed for at trække på deres erfaringer med hensyn til klassekamp mod de borgerlige og opportunistiske politiske partier.

Udviklingen har undermineret systemets støtter i deres forsøg på at fremme den opfattelse, at de kontrarevolutionære ændringer i Sovjetunionen og de andre socialistiske lande sammen med omstyrtelsen af socialismen har betydet »enden på historien« og klassekampens endeligt.

Lige så grundløst er det synspunkt, at krisen angiveligt skyldes gældsætning, for derved underkender og fortier man, at krisens forudsætninger skal findes i selve systemet, i selve produktionsforholdene, uanset hvor og hvordan symptomerne kommer til udtryk.

Dette er tilfældet både i Grækenland, i EU og i de øvrige kapitalistiske lande, inklusive USA.

KKE har fra første færd haft det standpunkt, at befolkningen intet ansvar har for hverken krisen, statens underskud eller statens gæld. Befolkningen bør ikke anerkende et sådant ansvar, men derimod kæmpe for, at plutokratiet, der har skabt problemerne, betaler. Befolkningen bør reagere aktivt imod kapitalens kræfter, der i statsbankerottens navn lader den græske befolkning gå fallit.

Udviklingen har også dementeret de borgerlige politikere, der i Grækenland påstod, at landets optagelse i EU og senere eurozonen ville blive en sikker havn i forhold til det stormvejr, som kriser og ustabilitet eventuelt ville indebære.

Krisen, der opstod samtidig i Grækenland og i de øvrige kapitalistiske lande, er en kapitalistisk overakkumulationskrise, der udspringer i en skærpelse af modsigelsen mellem på den ene side produktionens sociale karakter og på den anden side den private tilegnelse af produktionsresultatet. For eftersom produktionsmidlerne er på private hænder, er det alene fortjenesten, der er motivation for produktionen, og derved opstår der en ukontrolleret og ulige udvikling inden for brancher, økonomier og geografiske områder.

Kapitalismens krise beviser dette systems historisk definerede grænser, og derfor kaster kapitalismens fortalere sig ud i at fordreje de egentlige årsager til krisen og vildlede lønmodtagerne. Dette formål støttes af samtlige de politiske partier, der tjener systemet, dvs. de liberale og socialdemokratiske partier og de opportunistiske kræfter på nationalt og på europæisk plan gennem det Europæiske Venstreparti.

De opportunistiske og socialdemokratiske teorier om, at krisen skyldes »den nyliberale kapitalisme« eller ansvarsløse politikere og den økonomiske elite eller endda den slappe valutapolitik, den utilstrækkelige regulering og manglen på kontrol, har til formål at frikende systemet og skabe den illusion, at man med en anden måde at administrere på eller ved hjælp af en anden økonomisk politik (f.eks. ved at genopfinde neokeynesianismen) kan få kapitalismen til at overvinde modsætningsforholdene, særlig den modsætning mellem kapital og arbejde, der skaber krisen.

Den nuværende krise og de kapitalistiske kriser gennem historien tilbageviser disse teorier. Kriserne opstår både i en liberal eller neoliberal måde at administrere på og i en socialdemokratisk administrationsmodel, hvor centrum-højre- og centrum-venstrekræfter støtter regeringer. Det er nemlig umuligt at kontrollere overakkumulering og overproduktion, og dermed opstår der ulighed og anarki under kapitalistisk samfundsudvikling.

Ved det seneste græske parlamentsvalg (den 6. maj – red.)

støttede hundredetusinder af arbejdere KKE, der fik fremgang, både i antal stemmer og i procent. KKE fik 534.000 stemmer, hvilket svarer til 8,5%, og dermed 26 mandater i det græske parlament. Det vil sige en forøgelse på 5 mandater. Valgresultatet er en ændring af den politiske scene, men desværre ikke af den folkefjendske politik. EU's udsigtsløse løsningsforslag, der nyder støtte i den opportunistiske SYRIZA-liste, har presset en del af den arbejdende befolkning til at støtte partier, der varetager systemets interesser.

I forhold til omvalget, der skal finde sted den 17. juni, er det – ligesom i Danmark – borgerskabets hensigt at få den almindelige befolkning til at tro, at den skal vælge mellem centrum-højre og centrum-venstre: Konstruktioner, der begge støtter den kapitalistiske vej og EU-vejen. KKE er den eneste politiske aktør, der afdækker dette pseudodilemma og tilbyder et reelt folkeligt alternativ.

KKE har formuleret synspunkter og krav i forhold til ethvert problem, og det er på det grundlag, vi fører den daglige kamp. Men det er ikke nok, Der er brug for et alternativt forslag til et perspektiv, hvor kampen har formål og mening. På den baggrund forbereder vores parti sig på endnu hårdere kampe, og gennem vor 93 år lange historie har vi formuleret et partiprogram, der gør det muligt at håndtere selv de mest komplekse forhold. Den kommende tid vil efter vores opfattelse blive præget af en skærpelse af klassekampen og af, at den interimperialistiske konkurrence i vores geografiske område vil tage til med indblanding ikke kun fra USA, men også fra EU, Rusland, Kina og andre stærke magter som Tyrkiet og Israel.

Det faste grundlag for KKE's partiprogram er, at vi lever i en tid, hvor kapitalismen er ved at overgå til socialisme, og hvor klassekampen bevæger sig hen imod en løsning af den grundlæggende konflikt mellem kapital og arbejde. Den revolutionære forandring i Grækenland vil være socialistisk. De drivende kræfter i den socialistiske revolution bliver lønmodtagerne, dvs. arbejderklassen som den ledende part, semiproletarnerne, den fattige landbefolkning og de mest undertrykte småborgerlige samfundslag i byerne. Alliancepolitikken, der udspringer af en antiimperialistisk og antimonopolistisk kamp, bidrager til at samle det store befolkningsflertal. Dét er vejen frem til at ændre på magtforholdet og, når betingelserne er opfyldt, til at virkeliggøre overgangen til socialisme.

Der er kun ét valg at træffe, når det gælder folkets interesse: Folkemagt. Folkemagt, der skal frigøre sig fra EU og NATO, annullere gælden og ændre de forældede ejerforhold. Der skal indføres kollektivt ejerskab til de grundlæggende produktionsmidler og produktionskooperativer i landbruget og i mindre virksomheder. Der skal indføres central planlægning for alle produktionsmidler og al arbejdskraft, og der skal så vidt muligt etableres internationalt økonomisk samarbejde til alle parter fordel. Regeringen skal tjene folkemagten og være forpligtet til at sikre folkets deltagelse i de nye og hidtil ukendte opgaver, og den skal yde støtte til de folkelige bevægelser, som skal støtte op omkring den og styre den gennem nyoprettede arbejdsmæssige og sociale styringsorganer.

Med disse ord ønsker vi jer en god og frugtbar kongres!

Panos Apergis kunne ikke komme, men der var andre gæster – fra venstre Emil Olsen, Ungkommunisterne, Betty Frydensbjerg Carlsson og Arne Cheller, KPId og Torben Jensen, KP.

Kongresresolution:

For en ny folkelig, demokratisk og socialistisk verdensorden

Nutidens dominerende globale, økonomiske strukturer og politiske tænkemåde bygger på indbyrdes konkurrencekrig mellem mennesker, virksomheder, stater og regioner som middel til at sikre sig et fremtidigt velstandsgrundlag på andres bekostning. Det skader næsten alle og gavner meget få.

Den danske regering er havnet i dyb krise, fordi dens regeringsgrundlag er baseret på dette forældede og anti-folkelige grundlag.

Disse skadelige strukturer må hurtigst muligt erstattes af fremtidsorienterede demokratiske fællesskabs- og samarbejdsformer – fremtidens socialisme. Det er vor tids afgørende politiske kampspørgsmål.

Den nuværende konkurrencekrig om ressourcer, markeder og magt over fremtidens teknologier må afløses af et forpligtende, globalt samarbejde om produktion af de goder, der kan sikre et værdigt og godt liv for alle de 9 milliarder mennesker, der vil befolke kloden om 30 år.

Alle jordens lande må samarbejde om udvikling af nutidens og fremtidens teknologier. Det er ikke en trussel mod Danmark og Europa, men en fordel, at Kina, Indien, Afrika og Amerika har stærke og bæredygtige økonomier. Alle nationer må være fælles om arbejdet for at sikre et godt liv for hele menneskehe-

den. Verdensøkonomien domineres af store privatøkonomiske imperier, der arbejder målrettet for at blive endnu større og mægtigere på bekostning af konkurrenterne, befolkningerne og navnlig de mennesker, der med deres arbejde skaber de værdier, der konkurreres om.

Gennem hele den nyliberalistiske periode fra 1980 og frem til i dag har disse imperier ekspanderet på staternes, arbejderklassens og andre befolkningsgruppers bekostning. I nogle stater har regeringerne haft held til at beskytte vigtige nationale interesser mod denne imperialistiske ekspansion. Andre steder er det endt med ikke funktionsduelige og dybt forgældede stater, som er ude af stand til at varetage elementære samfunds-funktioner. Her lever befolkningernes flertal i kaos med alles krig mod alle, mens et lille privilegeret mindretal bor i særlig beskyttede områder.

Svækkelsen af den internationale kommunistiske bevægelse og sammenbruddet i Sovjetunionen og de socialistiske stater i Østeuropa forstærkede denne negative udvikling. Nu 20 år efter benytter det globale imperialistiske oligarki den verdensøkonomiske krise til at udvide deres politiske og økonomiske magt på bekostning den offentlige velfærdssektor, arbejderklassen og andre befolkningsgrupper i Danmark og andre social- og vel-

færdstater i Europa. Det sker sideløbende med en militær ag-gressionspolitik mod Libyen, Syrien og andre lande, der ikke vil makke ret.

Man kan undre sig over, at SF og Socialdemokratiet og deres meningsfæller i andre lande ikke kæmper en energisk international kamp for at udbrede deres egen samfundsmodel, der bygger på en omfordeling fra rig til fattig via beskatning af store formuer, virksomheder og velhavere. Tænk, hvis danske socialdemokrater besluttede sig til støtte de demokratiske revolutioner i Ægypten og Tunesien ved at agitere for opbygning af en offentlig velfærdssektor i disse lande med masser af jobs til den arbejdsløse ungdom finansieret via beskatning af formueejere, spekulanter og velpolstrede kapitalistiske virksomheder. S-R-SF regeringen bør straks sende udenrigs- og skatteministeren rundt i verden for at agitere for en international konvention mod skattely for at sikre det økonomiske grundlag for befolkningernes velfærdsgoder.

Strejker, demonstrationer og andre folkelige protester vokser i styrke, men har ikke kunnet stoppe den nyliberalistiske udvikling. Den politiske og faglige arbejderbevægelse og andre folkelige kræfter har endnu ikke formået at samle kræfterne om et stærkt alternativ og konkrete krav til beslutningstagerne om en anti-imperialistisk kursændring – hverken på nationalt, europæisk eller globalt plan.

I Danmark er der brug for en bred samfundsdebat om disse store spørgsmål. DKP foreslår, at der indkaldes en bredt sammensat landskonference, hvor kommunister, enhedslistefolk, SF'ere og socialdemokrater, faglige kredse, sociale fora, folk fra kulturlivet, miljø- og ungdomsbevægelser, uafhængige økonomer og mange andre kan mødes til en åben debat om ideer og alternativer, som kan rukke ved de herskende dogmer.

DKP vil nationalt og internationalt arbejde for at samle tilslutning til ideen om en global fremtidskonference i FN-regi på højeste niveau med det mål at finde frem til helt nye globale økonomiske strukturer, hvor staterne og befolkningerne ikke er i lommen på en lille gruppe af milliardærer og globale selskaber, som efter forgodtbefindende flytter rundt på gigantiske formuer og ruinerer befolkningerne.

Sovjetunionen var tidligere drivkraft bag sådanne globale initiativer. I dag må dansk og europæisk arbejderbevægelse tage denne udfordring op og søge samarbejde med progressive regeringer og folkelige kræfter overalt på kloden i kampen for en ny folkelig, demokratisk og socialistisk verdensorden.

Dansk og international kapitalmagt vil bl.a. via EU gennem-tvinge ødelæggende nedskæringer af vort folks lønninger, pen-

sioner og offentlige velfærdsgoder. De arbejder for, at den danske S-R-SF regering kommer til at lide samme skæbne som de tidligere socialdemokratiske regeringer i Grækenland, Spanien og Portugal. Alle demokratisk og socialt indstillede kræfter må gå offensivt til værks for at krydse disse planer.

Kongresbeslutning om genforening

Bestræbelserne for en genforening af Danmarks Kommunistiske Parti fortsættes gennem udbygning af de senere års samarbejde mellem DKP og KPID om udadvendte aktiviteter sideløbende med et partimæssigt samarbejde om afholdelse af fælles studiekredse/skolingsarbejde, afholdelse af fælles medlemsmøder, regionsmøder og lignende. I denne proces søges uoverensstemmelserne afklaret.

Resolution:

Fremtidens faglige arbejde

Det faglige arbejde er og skal fortsat være en vigtig del af DKP's aktiviteter. Det må altid være en vigtig prioritet i et kommunistisk parti at sikre forbindelsen mellem parti og fagligt aktive. Den samfundsforandrende kraft er og bliver den organiserede arbejderklasse.

Kampen for ordentlige faglige rettigheder, nationalt og globalt, er nøje sammenhængende med kampen for fred og modstanden mod EU. Kommuniste og andre progressive kræfter må og skal gå i front for at få den samlede fagbevægelse til at indse sammenhænge mellem disse kampe.

DKP's faglige udvalg har i perioden siden landsmødet i 2009 forsøgt at etablere samarbejde med andre progressive faglige kræfter i landet, bl.a. gennem et fagligt samarbejde med de andre K-partier og Enhedslisten. Vi har med held inspireret tillidsfolk til at udtrykke sig politisk. Dette blev f.eks. udtrykt gennem en faglig annoncekampagne i de landsdækkende aviser, hvor mere end 100 tillidsrepræsentanter og fagligt aktive mennesker gav deres støtte til Enhedslistens valgkamp og dermed var medvirkende til Enhedslistens store fremgang.

DKP's faglige kammerater har ligeledes i samarbejde med andre faglige kræfter medvirket til at etablere faglige velfærdsnetværk i Randers og Århus gennem de lokale LO-sektioner. Velfærdsnetværk, som forsøger at skabe enhed mellem faglige organisationer, studenterbevægelser, pårørendegrupper, forældrebestyrelser m.fl. En idé, som vi forhåbentligt kan få til at sprede sig, til andre byer.

Det er vigtigt at forsætte dette samarbejde. Vi har i de nævnte partier fælles synspunkter, der kan bruges til at bygge enheden videre. Der er kun luksusproblemer, der skiller os. Vore erfaringer har vist, at vi kan komme langt ad enhedens vej. Vore erfaringer viser også det modsatte. Når vi undlader at bruge enhedens metode, går det tilbage for parti og klasse.

Derfor ved man altid, hvor DKP står. Andre kan altid regne med støtte, hvor vi har fælles opgaver.

Tror du på Gud?

Nej, jeg tror på sandheden!

MATERIALISME OG IDEALISME I NUTIDEN

DEBATRON

Debat: en om materialisme og idealisme 2003-05 i Arbejder: en er et principiel betydning. Den er i den 3. udgave udgivet med en 2. del om fornyelsen af marxismen 2009-12. Bogen er på 225 sider og koster 250,- kr. Bestilles på: larsulrik_1@hotmail.com

Hviderusland: regimet og venstrefløjen

Af Aksel V. Carlsen

Fotos ved forfatteren (motiver fra Hvideruslands hovedstad Minsk)

Efter mine publikationer om Hviderusland (*Dagbladet Arbejderen* 23.6.2012 og www.modkraft.dk) er jeg blevet opfordret til at uddybe min vurdering af:

- det politiske system, fordi det angiveligt er »den sidste rest af den sovjetiske socialisme« og støttes af Hvideruslands Kommunistiske Parti (BKP),
- situationen på arbejdsmarkedet, samt
- splittelsen i den kommunistiske bevægelse.

Det politiske system

Hvideruslands politiske styre betegner jeg som autoritært i et statskapitalistisk samfund med blandingsøkonomi og en høj grad af statsregulering og omfordeling. Men lige så lidt som man kan betegne Sverige som socialistisk, fordi det i mange år har haft statsejede virksomheder og statsregulering, kan man heller ikke betegne Hviderusland som socialistisk.

Den form for borgerlig parlamentarisme, der efter Sovjets fald blev praktiseret i 1991-1994, blev svækket allerede da den nyvalgte præsident Lukasjenko fra 1994 til 1996 regerede pr. dekret. Den tvivlsomme folkeafstemning i november 1996, som Lukasjenko afholdt for at legitimere sin nye forfatning, førte til, at al politisk magt blev samlet i hans hænder

Siden 1996 kan Lukasjenko ikke kun regere pr. dekret. Nu har han afgørende indflydelse over for den lovgivende og den dømmende magt samt over for sammensætningen af Forfatningsdomstolen. Etablering af et borgerligt, autoritært styre vurderede han selv i 1997 som »starten på den mest demokratiske udvikling i hele verden«. Hans ejendommelige forståelse af politik fremkom under hans nylige rejse til Venezuela, hvor han pegede på sin 8-årige søn som »garanten for, at de bilaterale relationer mellem vore lande også om 20 år vil være i gode hænder«.

Styret bygger på et korporativt system med vilkårlige beslutninger. I Lukasjenkos forfatning fra 1996 hedder det dog, at Hviderusland er en »demokratisk og social retsstat«. At jeg undlader at betegne regimet som »totalitært« eller »diktatorisk«, skyldes, at man i begrænset omfang accepterer eksistensen af politiske partier, NGO'er og uafhængige medier.

Arbejdsmarkedet og fagforeningerne

Som en del af en vurdering af regimet gælder også forholdene

på arbejdsmarkedet. De indeholder såvel skidt som kanel. På *positiv-siden* er, at regimets sociale omfordelingspolitik har medført, at arbejdsløsheden er holdt kunstigt nede, og at pensionerne bliver udbetalt i tide. På *negativ-siden* er, at organisationsfriheden er begrænset. Et præsidentdekret fra 1999 fastsatte princippet for registrering af nye fagforeninger med afsæt i arbejdsgivernes accept. Ingen statsejede eller private arbejdsgivere ønsker dog frivilligt at give grønt lys til regimekritiske organisationer. Derfor har det i over ti år ikke været muligt at stifte nye fagforeninger, men der sker en vis medlemsvækst blandt de alternative fagforeninger, som på forhånd var registreret.

Arbejdsforholdene på de private og statsejede virksomheder bygger på beslutninger truffet i det korporative system. Lønarbejderne kan ikke påvirke reguleringen af arbejdsforhold og lønninger via LO-fagforeningerne, da disse er tæt knyttet til Lukasjenkos regime. LO-formanden Leonid Kozik, en universitetsuddannet økonom, tiltrådte sin nuværende post i 2002 efter nogle år som souschef for præsident Lukasjenkos administration. **Hvideruslands LO (FPB)** omfatter 28 industriforbund med 4 mio. medlemmer. Den tilpasser sig loyalt den politiske linje, der bliver skitseret af top-embedsmændene og de nationale industriledere, og har bl.a. accepteret regimets »kontraktpolitik«.

Efter Lukasjenkos brutale hævn mod deltagerne i den metrostrejke i Minsk, der lammede hovedstaden i tre dage i 1995 og blev efterfulgt af indførelse af berufsverbot mod alle deltagere, blev en af regimets grundtanker »stabilitet«. Blandt de skridt, der blev foretaget for at fremme den, var indførelsen i 1999 af en ny ansættelsespolitik, der bygger på 1-årige individuelle kontrakter. Denne kontrakt gav arbejdsgiveren ret til at opsiges ansatte uden begrundelse, hvilket blev anvendt mod medlemmer af alternative fagforeninger. Lønforhold i den omfattende offentlige sektor fastlægges ligeledes af staten. LO-fagforeningerne har accepteret dette og fastholder deres rolle som socialt serviceorgan for medlemmerne. Arbejdsløshedssystemet er kun svagt udviklet og stiller lønarbejderne svagt.

Det nærmeste, man kommer egentlige faglige kamporganisationer, er en række **alternative fagforeninger**. De fleste af dem er samlet i BKDP, Hvideruslands Kongres af Demokratiske Fagforeninger, og omfatter lønarbejdere fra stålværker, kemisk industri og radio-elektronik med i alt ca. 10 tusinde medlemmer i fagklubber på 30 virksomheder. Selvom BKDP tager afstand fra partipolitik, udtrykker det sig politisk på linje med landets centrum- og centrum-højre-kræfter, men i modsætning til LO er BKDP modstander af Lukasjenkos kontraktssystem.

De alternative fagforeninger kæmper aktivt for bedre løn- og

arbejdsforhold, hvilket er en torn i øjet på systemet. Således blev Flyledernes Forbund, der havde meldt sig ud af LO, i 2003 opløst på initiativ af Statens Komite for Civil Luftfart, der skrev til justitsministeriet med henvisning til, som det hed, at »alene dette forbunds eksistens udgør en fare for civilluftfartens specifikke opgaver og strider mod præsidentens krav om at samarbejde med fagforeningerne«. På stenfabrikken »Granit« fandt en større arbejdskonflikt sted i december 2011, hvor 600 ansatte kollektivt meldte sig ud af en LO-fagforening, og 200 heraf gik over i en alternativ. Herefter blev formanden og to aktivister fra den alternative afskediget. Et solidaritetsmøde i den lokale bypark blev forbudt af myndighederne. På den kemiske fabrik »Grodno Azot«, hvor de ansatte længe har protesteret mod dårligt arbejdsmiljø, har LO-fagforeningen været mere tilbageholdende. Da en alternativ fagforening tog kampen op, spillede arbejdsgiverne bolden videre til staten, der dog valgte at »slytte« problemet til efter parlamentsvalget i september.

Kommunisterne

Hvideruslands kommunistiske bevægelse, der har stolte traditioner helt tilbage til tsar-Rusland, er i dag splittet i tre partier:

- **Venstrepartiet »En Retfærdig Verden« (LP-SM)** blev oprindeligt stiftet i 1991 under navnet PKB, men ændrede navn i 2009. Er i opposition til regimet. Er tilknyttet Europæisk Venstreparti, hvor bl.a. Die Linke, Moldovas kom-

munistiske parti og det danske Enhedslisten er medlemmer.

- **Hvideruslands Kommunistiske Parti (BKP)**, stiftet 1996, er loyalt over for Lukasjenko-styret. Samarbejder med Gennadij Zjuganovs kommunistiske parti i Rusland.
- **Kommunistisk Arbejderparti (BKPT)**, stiftet i 2010 af tidligere medlemmer af LP-SM. Samarbejder med Ruslands Kommunistiske Arbejderparti og med den internationale paraplyorganisation SUKP.

I august 1991 blev **det sovjetiske Hvideruslands Kommunistiske Parti (BKP)** suspenderet af det daværende parlament. Flere af dette partis ledere havde allerede i 1990 i parlamentet stemt for Uafhængighedsdeklarationen og forholdt sig passivt, da landets nye politiske ledelse konfiskerede partiets ejendom, og i december 1991 stemte de også for opløsningen af Sovjetunionen. Som reaktion mod partiledernes forræderi og mod et nationalistisk hysteri besluttede en gruppe kommunister 8. december 1991, samme dag som Boris Jeltsin og lederne af Ukraine og Hviderusland undertegnede den aftale, der gav Sovjetunionen dødsstødet, at stifte **Partiet for Hviderussiske Kommuniste (PKB)**. Og da suspensionen af det sovjetiske BKP blev ophævet i 1993, tilsluttede dets medlemmer sig det nye PKB.

Efter samlingskongressen i 1993 blev det dog klart, at der ikke var politisk enighed i partiet, især da man skulle forholde sig til parlamentets beslutning om at indføre præsidentstyre. PKB's 2. kongres vendte sig imod denne beslutning. Samtidig

forbød parlamentet de politiske partier at boykotte præsidentvalget. Derfor besluttede PKB at opstille en præsidentkandidat og benyttede valgkampen til at agitere for socialisme og mod præsidentstyre. PKB's kandidat fik dog ikke stemmer nok, og valgets sejrherre blev den tidligere direktør for en sovjetisk landbrugsvirksomhed, Aleksandr Lukasjenko. Han havde ihærdigt afsløret korruption i det borgerlige Hvideruslands ledelse. Han talte varmt mod verdensimperialismen og fremstod som en sand patriot. PKB erklærede sig parat til at samarbejde med den nye præsident mod korruption og for social retfærdighed og udtrykte »håbet om skabelse af en retsstat, for stabilitet, enighed og fred«. Samarbejdet varede i et år og forhindrede samme vilde privatisering, der samtidig fandt sted i Rusland, men Lukasjenkos første skridt som præsident viste, at han ikke levede op til forventningerne.

I løbet af efteråret 1996 reducerede Lukasjenko parlamentets magt, og hans autoritære styre var en realitet. Han dikterede retsvæsenet og fagforeningerne og opretholdt kontrol over medierne. I oktober 1996 meddelte en gruppe medlemmer af PKB, herunder CK-medlemmer, at de, som tilhængere af Lukasjenko (og, som det viste sig, med støtte fra Lukasjenkos sekretariat), ville danne et nyt kommunistisk parti. En tidligere partisekretær, Viktor Tjikin, der stod i spidsen for partisplittelsen, blev formand for det nye, Lukasjenko-venlige, BKP.

I denne situation erklærede PKB forud for folkeafstemningen om den nye forfatning, der skulle legitimere et autoritært regime, at man ikke mere havde tillid til Lukasjenko. PKB og Agrarpartiet formulerede et alternativt forfatningsudkast til fordel for folkestyre, som dog blev syltet af Lukasjenkos sekretariat. Imens Agrarpartiet efter folkeafstemningen sammen med det nye BKP gik i samarbejde med Lukasjenko, fastholdt PKB en konsekvent politisk modstand. Og det gør man ikke ustraffet.

PKB's kamp imod privatisering, imod retten til salg af jordlodder til ud-lændinge, imod regimets skattepolitik og begrænsning af lønarbejdernes sociale rettigheder medførte, at statsapparatet aktivt blev brugt mod PKB. Når partiet afholdt fællesarrangementer med ikke-marxistiske partier, opfordrede BKP myndighederne til repressalier mod det, de betegnede som PKB's »samarbejde med folkefjender«. Lukasjenko erklærede, at han ikke accepterede eksistensen af to kommunistiske partier, og opfordrede de to partier til samling ved at lokke PKB-medlemmer med gode jobs. Enkelte

PKB-medlemmer gik med og deltog i juli 2006 i en storstilet »samlingskongres«, der i hast blev indkaldt, men som ikke gav noget resultat, fordi PKB ikke ønskede at være et halehæng til regimet. Myndighederne forhindrede derefter trykning af partiavisen *Tovarisj*, der måtte trykkes i Rusland og smugles over grænsen. Man betvivlede PKB's medlemstal og forlangte, i strid med forfatningen, udlevering af medlemskartoteket for at indsamle skriftlige bekræftelser fra det enkelte medlem. Minsk kommune ophævede PKB's ret til at leje lokaler i byen, og uden fast kontor kunne partiet ikke opnå legitim status. Partiet blev derfor i 2007 suspenderet i et halvt år.

Efter flere års samarbejde med 4-5 socialreformistiske partier tog PKB ud fra klassemæssige vurderinger initiativ til et mere stabilt samarbejde på venstrefløj. I 2006 var PKB, sammen med det socialdemokratiske »Gromada«, Kvindepartiet Nadzeja og den partiforberevende organisation Arbejderpartiet, medstiftere af Venstrekræfternes Forbund. Regimet forhindrede dog både registrering af Arbejderpartiet, der på et marxistisk grundlag ellers stod PKB nært, og forhindrede en registrering af Venstrekræfternes Forbund. Forbundet eksisterer dog stadig som et netværk, og PKB betegner det som et vigtigt langsigtet projekt, hvorimod det valgtekniske samarbejde mod det autoritære regime, der også omfatter centrum- og centrum-højre-partier, er af taktisk karakter. Og partiprogrammet sonder skarpt mellem taktiske og strategiske alliancer. I forhold til begge perspektiver har PKB udarbejdet hhv. et demokratisk minimumsprogram og et langsigtet program for grundlæggende samfundsforandring.

En ny chikanebølge blev senere rettet mod partiet PKB og mod hvert enkelt medlem. Flere fik ikke forlænget deres arbejdskontrakter og blev sortlistet. I et forsøg på at ændre sit image besluttede PKB i 2009 at skifte navn til LP-SM med bevarelse af det marxistiske partiprogram, som var skrevet af

filosoffen Ivan Akinjtjitz. Han valgte dog efterfølgende selv at forlade partiet og dannede et nyt, Kommunistisk Arbejderparti.

PKB – i dag LP-SM – fastslår i sit program, at man i forhold til samfundsudviklingen anvender en klasse-mæssig tilgang, den dialektisk materialistiske erkendelsesmetode, som den er udviklet af Marx, Engels og Lenin. Det hedder, at partiet erkender behovet for en fortsat udvikling af en socialisme-teori samtidig med, at man afviser alle former for antikommunisme.

Hvideruslands Kommunistiske Parti, BKP, blev i 1996 stiftet af ældre partifunktionærer fra sovjettiden, der med opbakning til Lukasjenko prioriterede kravet om national stabilitet og samling mod nationens ydre fjende højst. De repræsenterer under ledelse først af Viktor Tjikin og senere Tatjana Golubeva en glorificering af Stalin og betegner modstandere af Lukasjenko som »folkefjender« og »trotskistiske CIA-agenter«. Lederne blev belønnet med topstillinger. Viktor Tjikin blev udnævnt til viceborgmester i Minsk og senere national radio- og tv-chef. En anden ex-leder af BKP blev Lukasjenkos personlige assistent. Ifølge partiprogrammet fra 2003 er det vigtigt at værne om »den hviderussiske udviklingsmodel«, og man betragter »forsvaret af landets nationalstatsinteresser som en organisk del af kampen for socialisme og imod forsøg på kontrarevolutionær genskabelse af kapitalismen«. I hverdagen er partiet beskæftiget med servicering af regimets institutioner og i mindre grad med politisk mobilisering og oplysning.

Det nye **Kommunistiske Arbejderparti**, der efter to års eksistens ikke har fået nogen mærkbar tilslutning og ikke er anerkendt juridisk, har taget afstand fra de to øvrige partier, der angiveligt repræsenterer henholdsvis en »renegaternes opportunisme« og en »nationalkommunisme«. Begge har, ifølge dets partiprogram, »valgt reformismens vej i stedet for at kæmpe for

proletariatets diktatur«.

Programmet peger på bitre historiske erfaringer, såsom, at »det sovjetiske BKP fra at være en ledende og samlende faktor blev forvansket til et strukturelement i et kommando-administrativt system. Et voksende partibureaukrati forhindrede lokalafdelingerne i at deltage i løsningen af de løbende opgaver... Omkring 1990 begik de fleste partiledere åbent forræderi mod socialismen ved at støtte markedsøkonomiske tiltag og dermed at genskabe kapitalismen... Det var derfor ikke tilfældigt, at det kun var enkelte ledere af det sovjetiske parti, der deltog i genstarten af den kommunistiske bevægelse i 1991«.

Programmet påpeger, at fortidens socialistiske grundlag i Hviderusland nu er elimineret, og at »medierne systematisk indprenter i folks bevidsthed, at det kun er den folkevalgte præsident, der ved sin magt skaber social fred, stabilitet og velstand, fordi præsidenten og parlamentet angiveligt legemliggør folkets magt. Vort parti mener, at i stedet for den slags magt for folket skal magten etableres ved folket, som egentlig *folke-magt*. Den borgerlige præsident og parlamentarisme skal derfor erstattes af sovjetmagt som en højeste form for proletariatets diktatur«.

I dagens Hviderusland tyder meget på en voksende objektiv modsætning mellem lønarbejderne på den ene side og en samlet front af præsidentloyale topembedsmænd og erhvervsledere på den anden. Men det antages, at kun en tredjedel af befolkningen er utilfredse med regimet. Endnu færre engagerer sig aktivt i kampen for samfundsforandringer. Det forestående parlamentsvalg, 23. september, hvor også kommunisterne vil opstille, vil til fulde blive kontrolleret af Lukasjenkos styre og vil næppe bringe nogen overraskende resultater.

SELVBIOGRAFI

Af Nazim Hikmet

Jeg er født i 1902
og til min fødeby
er jeg aldrig vendt tilbage.
At vende tilbage til noget
Huer mig ikke.
Tre år gammel, i Alep,
var jeg en pashas barnebarn,
og da jeg var nitten studerede jeg
ved universitetet
i det kommunistiske Moskva.
Igen, niogfyrre år gammel,
var jeg i Moskva
som Centralkomiteens gæst,
og siden mit fjortende år
har digtningen været mit eneste fag.
Der findes mennesker som kender
alle fiskenes arter,
jeg kender alle arter
skilsmisser,
der findes mennesker som udenad
kan opremse stjernernes navne,
jeg kender navnene
på enhver art længsel.
I såvel fængsler som store hoteller
har jeg boet,
jeg har sultet, og dog
gik i sultestrejke engang;
der findes ingen ret
hvis smag er mig fremmed
Da jeg havde rundet de tredve år
ville man hænge mig,
og da jeg var otteogfyrre
ville man gi mig verdensfredsprisen
og jeg fik den.
Seksogtredve år gammel
vandrede jeg frem og tilbage
på fire kvadratmeter cementgulv,
da jeg var nioghalvtreds
fløj jeg fra Praha til Havanna
på atten timer.
Lenin traf jeg aldrig, men jeg
stod vagt ved hans sarkofag,
det var i 1924.
Mausolæet jeg besøger nu –
i 1961 - det er hans bøger.
Man har prøvet at lokke mig bort
fra mit parti –
uden held.
Jeg blev ikke knust
under gudebilleder som faldt.
I 1951, sammen med en kammerat
på havet, stævnedes jeg mod døden.

I 1952 lå jeg fire måneder
med svækket hjerte
og ventede på at dø.
Jeg har været afsindigt skinsyg
på de kvinder jeg elskede,
men aldrig været det mindste
misundelig på Chaplin.
Jeg har været mine kvinder utro
men aldrig har jeg bagtalt en ven.
Jeg har drukket
uden at blive drunker,
men heldigvis har jeg altid
tjent mit brød i mit ansigts sved.
Løj jeg, kunne det være
fordi jeg skammede mig over andre,
og jeg har løjet
for ikke at pine andre.
Jeg har også løjet helt uden grund.
Jeg har rejst med tog, med bil,
med fly,
de fleste mennesker kan ikke gøre
nogen af delene.
Jeg har været i operaen,
det falder ikke i de flestes lod,
de ved slet ikke hvad opera er.
Men der hvor de fleste går hen
har jeg siden 1921
ikke sat mine ben: i moskeen, i kirken,
i synagogen, i templet,
hos troldmanden,
men nu og da har jeg forsøgt
at spå i kaffegrums.
Man udgiver mine digte på tredve
eller fyrre sprog,
men i Tyrkiet er de forbudt
på mit eget sprog.
Hidtil har jeg ikke haft kræft,
og givet er det ikke
at man får det,
men givet er det
at jeg aldrig blir statsminister eller lignende,
det ligger ikke for mig.
Jeg har ikke været med i nogen krig,
jeg har ikke prøvet at gå ned
i tilflugtsrum om natten,
jeg har ikke været flygtning
på vejene
under lavtstrygende jagerfly,
men henvend tres år gammel
har jeg forelsket mig.
Kort sagt, kammerat, nu
i Berlin, halvdød

som en hund af længsel,
kan jeg ikke hævde jeg har levet
som en mand,
og hvor lang tid der er tilbage
af mit liv
og hvad der endnu kan hænde mig –
hvem véd?

Digteren Nazim Hikmet (1902-63) blev en legende i levende live for hans kamp mod reaktion og undertrykkelse. Han er en af mange kommunister som viede sit liv til kampen for en bedre tilværelse for folkene, og gennem sine digte og romaner nåede han ud til millioner af mennesker over hele jorden.

I digtet Selvbiografi har han skildret sit livsforløb i kort form. Alligevel fortæller det meget om hans livsindstilling der var præget af et ukueligt livsmod. Selv under de vanskeligste

forhold i Tyrkiets fængsler formåede han at bevare sin selvspekt og optimisme; troen på kommunismen sejr!

Digtet Selvbiografi blev udgivet på dansk i For sammen at pløje landet, for sammen at synge. Et udvalg af Nazim Hikmets digte, forlaget Arena 1974.

Lars U. Thomsen

Selvportræt fra en af indespærringerne.

Folkestrejken i Odense

DKP bør bygge videre på de historiske erfaringer som har vist sig brugbare i kampen mod imperialismen

Af Lars Ulrik Thomsen

Vi lever i en tid som på mange måder minder om besættelsestiden. Danmarks suverænitet og vores mulighed for at bestemme udviklingen i vores eget land forringes år for år. I stedet træder en ny *europæisk superstat*, som skal afløse de demokratisk valgte regeringer i de enkelte lande.

Det vil føre til helt uoverskuelige konsekvenser for alle de rettigheder som vi har været vant til at tage som en selvfølge.

Vi har som sagt et historisk fortilfælde hvor landet også var besat af fremmede magter - den europæiske storkapital og Hitler-Tyskland. For at kunne bekæmpe den nuværende udvikling frem mod superstaten må vi nøje studere de økonomiske og politiske betingelser i besættelsestiden og sammenholde dem med nutidens.

Hvad er en folkestrejke?

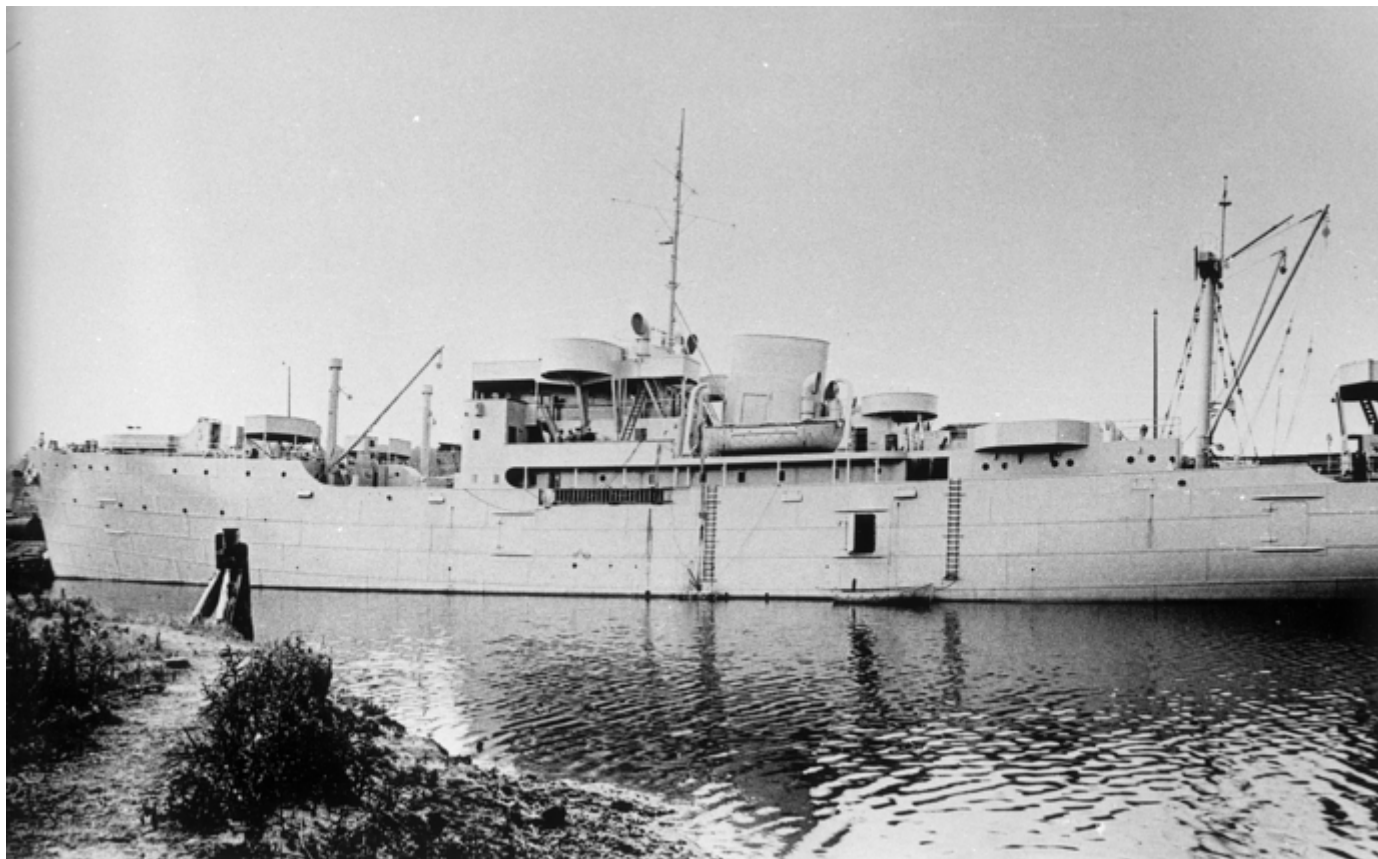
Vi må også sætte os ind i de kampformer som blev brugt i modstandskampen mod den tyske besættelse. En af dem var et

helt nyt fænomen, nemlig folkestrejkerne som blev et nyt våben i kampen mod fascismen.

Her spillede den illegale presse, sabotagen og strejkerne den udslagsgivende rolle for at knække samarbejdslinjen over for »*værnemagten*«. Det er også bemærkelsesværdigt hvordan de tætte bånd mellem det der foregik i Odense og Esbjerg påvirkede den videre udvikling frem mod den 29. august. Modstandskampen på Fyn og i Sydjylland havde en fælles ledelse og kunne dermed styre de sabotagehandlinger, der blev udløseren af den folkelige modstand. Det blev dækket af den illegale presse i meget slagkraftige og ofte humoristiske blade, som udleverede tyskerne og deres danske medløbere til latteren. Dermed blev der skabt en særlig samklang, der skulle blive bestemmende for den vellykkede opstand.

Folkestrejken er den højeste form for folkets aktion vendt mod magthaverne. Den er et udtryk for den mest tilspidsede klassekamp med besættelsesmagten, ordensmagten dvs. politiet, myndigheder, politikere, pressen, organisationsfolk – både arbejdsgivere og toppen af fagbevægelsen – på den ene side og over for dem det store flertal af folket med forskellige modstandsorganisationer, frem for alt med det illegale Danmarks kommunistiske Parti som den udslagsgivende kraft.

Men inden det kunne komme så vidt i august 1943, blev der ydet et utrætteligt arbejde med at organisere modstanden.

Det blev den dristige sabotageaktion mod den tyske mineudlægger Linz, som startede folkestrejkerne i Esbjerg og Odense. (Foto Odense Stadsarkiv)

Det illegale Trods alt var eneste dagblad under folkestrejken i Odense.

Det at skabe en illegal organisation er et yderst vanskeligt arbejde som kræver stor indsigt i forholdene lokalt og en revolutionær tålmodighed, som det tager mange års erfaring at udvikle.

Natten til den 30. juli '43 blev det tyske marinefartøj Linz saboteret på Odense Stålskibsværft med det resultat, at skibet fik en læk. Det gav anledning til kontroverser mellem de tyske vagter og værftsarbejderne, som nægtede at arbejde, så længe vagterne befandt sig på værftets område.

Det udløste en storstrejke på byens metalindustrier, bl.a. Thrige og andre store Odense-virksomheder. Dermed blev sabotagen af Linz igangsætter, ikke bare for den videre udvikling i Odense, men også i Esbjerg.

Nutidens kampe

Den 6. august blev et fiskepakhhus på havnen i Esbjerg saboteret, som udløste første generalstrejke og senere folkestrejke i Esbjerg der varede fra 9. til den 12. august. Disse dristige sabotageaktioner og den måde, de kom til at understøtte modstandsviljen i arbejderklassen og folket på, viser modstandsbevægelsens evne til at gribe tingene an på den rigtige måde.

Den 19. august ruller folkestrejken fra Esbjerg til Odense, inspireret af de vellykkede resultater, og udløste en folkestrejke der varede frem til den 24. august. Dvs. næsten det samme mønster som i Esbjerg. Dermed var linjen lagt for den kommende tids aktioner i andre store byer, og det hele kulminerede den 29. august med regeringens afgang. Folket stod samlet over for besættelsesmagten og dens kollaboratører.

Hvilken betydning har disse erfaringer for nutiden? Kapitalismens økonomiske krise i 1930'erne var en medvirkende årsag til 2. verdenskrig, der kostede ufattelige menneskelige lidelser. Hvis vi skal forhindre at en ny verdenskrig udløses af den nuværende krise, kræver det en samlet optræden mod regeringens *samarbejdslinje* over for EU.

Det handler om at bygge videre på den brede antimonopolistiske samling der er beskrevet i partiets 1976-program, og som er den eneste farbare vej når det gælder om at skabe virkelig forandring.

Derfor er de historiske erfaringer som blev gjort i modstandskampen så værdifulde for nutidens kampe.

P.S. Der findes en righoldig litteratur om folkestrejken i Odense. Ib Nørlund har i sin erindringsbog *Den sociale Samvittighed* skildret begivenhederne.

Ligeledes i 3 artikler har han skildret folkestrejken mere indgående. De blev trykt i *Trods Alt*, som er udgivet af DKP Odense i 1947 og genudgivet med et forord af forfatteren i 1980. Odense Stadsarkiv har de fleste numre af det illegale *Trods Alt* og har velvilligt stillet billedet af Linz til rådighed.

I artiklen »Hertil – og ikke længere!« har jeg skildret folkestrejken i Esbjerg (*Skub* nr. 4-2010). Den er et uddrag af bogen *Folkets træ – kampens træ* der udkom i 1998.

Ernst Mach og Albert Einstein – fælles filosofiske rødder?

Arbejdet med begrebsdannelse er central i marxismen, og i takt med nye videnskabelige opdagelser udvides vores erkendelse. Derfor har det også interesse at forstå, hvilke filosofiske strømninger som prægede fremtrædende forskere, bl.a. Albert Einstein

Af Lars Ulrik Thomsen

Jeg har tidligere belyst Niels Bohrs filosofiske udvikling og de konsekvenser, den har for vores forståelse af de banebrydende opdagelser i det 20. århundrede. Den anden store personlighed som prægede fysikken var Albert Einstein, hvis værk bidrog til udformningen af helt nye teorier – bl.a. relativitetsteorien.

I en artikel i det tyske tidsskrift *Physikalische Zeitschrift* kommer Einstein ind på sin nære tilknytning til Ernst Mach og dennes arbejder. Efter at have begrundet nødvendigheden af en kritisk tilgang til begrebsdannelsen skriver Einstein i artiklen:

»Sådanne analyser (af begrebsdannelsen) synes den professionelle forsker, hvis blik er rettet mere mod det enkelte, ofte at være overflødige, krukkelige og nogle gange endda latterlige. Forholdene ændrer sig dog, når et af de sædvanligt anvendte begreber skal erstattes af et skarpere, fordi udviklingen af videnskaben kræver det. Så bringer det dem, der føler at deres egne begreber er krænkede, til energisk at protestere og klage over den revolutionære trussel mod den hellige arv.

I dette råb blander sig stemmerne fra de filosoffer, som ikke mener at kunne undvære dette begreb, fordi de netop havde indlemmet begrebet i deres skatkiste af »absolut«, »a priori« eller fordi de har klassificeret det forkert, så de proklamerede dets principielle uforanderlighed.

Læseren gætter allerede på, at jeg her hentyder til visse begreber fra læren om tid og rum, og som hentyder til mekanikken, der har oplevet en modifikation med relativitetsteorien, en ændring som jeg ved med mig selv, er blevet mig direkte og indirekte opmuntret af Hume og Mach. Jeg beder læseren tage Machs værk *Mekanikkens Videnskab* i hånden «¹⁾

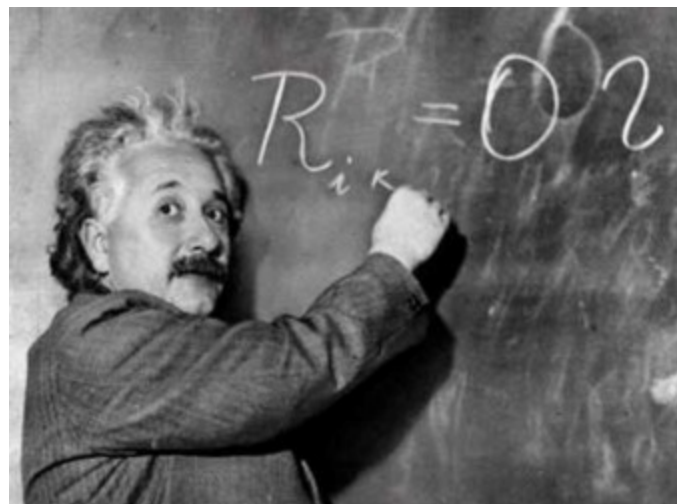
Man må naturligvis skelne mellem fysikeren og filosofen Mach. Hans videnskabelige arbejde anerkendes den dag i dag, bl.a. til at måle et flyvende legemes hastighed i forhold til lydens i en bestemt højde.

Dette lille uddrag fra artiklen viser imidlertid de erkendelsesteoretiske vanskeligheder, som fysikerne i begyndelsen af det 20. århundrede kæmpede med for at forstå de nye opdagelser. Det viser Einsteins nære tilknytning til Machs og Humes teorier, og dermed også dennes begrænsning.

I *Materialisme og empiriokriticisme* har Lenin skarpt kritiseret det idealistiske ved Machs teorier og påvist deres skadelige indflydelse i den russiske arbejderbevægelse. Det førte til den årelange strid med Bogdanov og hans udelukkelse fra RSDAP i 1909.

De samme idealistiske tendenser ser vi tydeligt i dag, både inden for den naturvidenskabelige forskning og i de nye strømninger i arbejderbevægelsen. Derfor er det en stadig opgave at imødegå denne idealisme, uanset hvilke nye former den optræder i.

Note: 1. *Physikalische Zeitschrift*, nr. 7, april 1916, 17. årgang. Artiklen er skrevet i anledning af Machs død i 1916.

Ernst Mach

Ved siden af sine almindelige videnskabelige undersøgelser fremsatte Ernst Mach en række anskuelser, som har vidtrækkende betydning for den nyere tids naturvidenskabeligt indstillede filosofi. Disse anskuelseres udgangspunkt er, at mennesker er biologiske skabninger, og den menneskelige erkendelse i bund og grund er et biologisk fænomen og et redskab for mennesket i dets tilpasning til omverden. De deraf afledte slutninger har Mach fremstillet i to værker: *Analyse der Empfindungen* (*Analyse af Fornemmelserne*, 1886) og *Erkenntnis und Irrtum* (*Erkendelse og Vildfarelse*, 1905), hvor menneskers hele måde at opfatte omverdenen på underkastes en kritisk prøvelse.

Kilde: Wikipedia

Demokratisk centralisme

Oprindelse og senere udlægninger. Første del

Af Jacob Jensen

Karl Marx formulerede målsætningen for den socialdemokratiske bevægelse, som bredte sig i Europa i slutningen af 1800-tallet. Den førte til dannelsen af fagforeninger og socialdemokratiske partier organiseret i 2. Internationale. En ny bevægelse kan ikke have klare organisatoriske rammer. Den prøver sig frem, og det er uudgæeligt, at mange forsøg ender i fejlslag.

Det var, hvad der skete med den socialdemokratiske bevægelses hovedstrøm i Vesteuropa. Bevægelsen her var mere eller mindre legal og kunne brede sig i arbejderklassen og blandt intellektuelle uden strenge organisatoriske regler til beskyttelse imod politi. Partierne var derfor totalt uforberedte, da de ved udbruddet af 1. verdenskrig måtte bøje sig for deres herskende classes krav om krigsdeltagelse som betingelse for deres fortsatte eksistens som lovlige partier. For at undgå anklager for landsforræderi måtte de forråde den marxistiske målsætning: Arbejdere i alle lande, foren jer.

I Rusland opbyggede russiske socialdemokrater under Lenins ledelse et illegalt bolsjevikisk parti, som fra starten gik imod Tsarens krigsindsats. Da styret brød sammen i februar 1917 vandt bolsjevikkerne snart den organisatoriske styrke og støtte i arbejderklassen, som gjorde dem i stand til at lede Oktoberrevolutionen. Dette bevis på rigtigheden af Lenins politiske og organisatoriske retningslinjer førte til en ny international bevægelse, 3. Internationale. Alle ville lære af Lenin.

Hvad skal man begynde med?

Det var titlen på en artikel, som Lenin bragte i bladet *Iskra*. Her kritiserede han den reformisme, som havde bredt sig fra Europa ind i det russiske socialdemokrati. Reformisterne ville koncentrere sig om arbejderklassens kortsigtede økonomiske interesser. Lenin mente også, at socialdemokrater skulle organisere arbejderklassens økonomiske kamp; men hans hovedsigte var den politiske kamp imod Tsar-styret og for socialismen.

Reformisterne ønskede et åbent og demokratisk parti, hvor alle sympatisører kunne blive medlemmer. Men et sådant var også åbent for politiagenter, som så fandt frem til de vigtigste aktivister og sendte dem til Sibirien. Uden nogen fast ledelse forblev bevægelsen på et primitivt organisatorisk stadi i spredte cirkler.

Lenin fremlagde derfor en plan for en revolutionær organisation af aktivister. For at undgå arrest måtte denne organisation være konspiratorisk. Det kunne eller ville Lenins modstandere ikke indse. De anklagede Lenin for at bryde med »det brede demokratiske princip ... med fuld offentlighed og ... valgbarhed i alle funktioner« (Lenin, *Udvalgte værker*, Tiden 1949, bind 2, s. 177), som rådede i det legale tyske socialdemokrati-

ske parti. Lenin kaldte et sådant princip »en velklingende, men tom frase« i den russiske situation. Uden at afvente tilladelse fra de øvrige socialdemokratiske ledere havde Lenin påbegyndt *Iskra* sammen med de aktivister, som var enige i hans plan.

Bladet skulle, ifølge Lenins *Hvad må der gøres?*, skabe en »faktisk forbindelse« (s. 203) imellem cirklerne og udgøre skelettet til den revolutionære organisation, som Lenin ville skabe. »Der findes *intet andet middel til at opdrage stærke politiske organisationer end en landsomfattende avis.*« (s. 205) Det er en plan for gradvist at knytte spredte cirkler sammen i et fælles organisatorisk arbejde. Den blev ikke igangsat i Rusland, alene fordi betingelserne dér var illegale. Jeg opfordrer læserne til at læse Lenins argumentation for planen side 196–227, fordi jeg finder den anvendelig også i vor situation i Danmark.

Der var således ikke demokratisk centralisme i den bolsjevikiske fraktion. Når lederne af den revolutionære organisation ikke kan vælges, hvad er så det styrende princip? Det, som holdt den russiske bolsjevikiske organisation, »en snæver kerne af kammerater«, sammen, var deres hengivenhed til arbejderklassens sag og »fuld kammeratlig tillid mellem de revolutionære ... noget langt større end »demokratisme«« (s. 181) – samt Lenins evner som team-leder, hans korrekte politiske retningslinjer og hans overbevisende argumentation.

En sådan kammeratlig tillid skabte den disciplin, som var nødvendig i et handlekraftigt parti. I det omfang, det var muligt, mødtes de revolutionære naturligvis for at tage beslutninger og vælge ledere. Men de illegale betingelser umuliggjorde, at formelle valg og flertalsbeslutninger blev reglen. I 1917 var der allerede en fungerende disciplin i partiet, som var bygget op i de foregående to årtier. Mange nye partimedlemmer blev nu inddraget i partiarbejdet. Legaliteten gjorde det muligt at introducere demokratiske valgprocedurer.

Demokratisk centralisme i et legalt parti

Efter februarrevolutionen i 1917 opstod to konkurrerende magtcentre: den provisoriske regering i spidsen for tsarens administration; nye magtorganer, sovjetter, som blev direkte valgt af arbejder- og soldaterrepræsentanter. Bolsjevikkerne havde ikke nogen klar politik i denne dobbeltmagtsituation. Først da Lenin kom tilbage til Rusland i april, formulerede han partiets hovedparole: Al magt til sovjetterne.

Støtten til Lenin og bolsjevikkerne blandt arbejdermasserne og tropperne voksede stærkt i 1917. Samtidig var politimyndigheden i opløsning, så det bolsjevikiske parti fik en semi-legal eksistens. Det holdt kongres i juni, og nye partilove baseret på den demokratiske centralismes princip blev vedtaget. »*Dette betød:*

1. *At alle partiets ledende organer fra øverst til nederst skal vælges.*
2. *At partiorganerne periodisk skal aflægge beretning om deres*

virksomhed for deres respektive partiorganisationer.

3. *At der skal være streng partidisciplin, og at mindretallet skal underordne sig flertallet.*

4. *At alle højere partiorganers beslutninger skal være absolut bindende for de lavere organer og for alle partimedlemmer.» (SUKP's (Bolsjevikernes) historie. Tiden 1946, s. 240-241)*

Der skulle ikke gå mange måneder, før to medlemmer af bolsjevikernes centralkomite, Sinovjev og Kamenev, brød denne »absolut bindende« disciplin. De var imod, at bolsjevikernes forberedte Oktoberrevolutionen, og besluttede at offentliggøre planerne. De blev alligevel gennemført. Selv om de klart havde brudt den på kongressen vedtagne disciplin, fungerede den endnu ikke i praksis. Ingen disciplinære foranstaltninger blev foretaget imod dem.

Fraktionsdannelse og platforme

Selv om bolsjevikkerne samlede sig omkring Lenins ledelse, debatterede medlemmerne naturligvis i det omfang, tidspresset og situationen tillod. Oktoberrevolutionen åbnede for en debat om, hvordan samfundet skulle reorganiseres. Debatten fandt sted på alle niveauer indenfor partiets struktur, men også på tværs af strukturen. Det er naturligt, at meningsfæller sammen undersøger et emne og fører de fælles synspunkter frem i partiet. Selv om de kom fra forskellige partiforeninger, så var en sådan kontakt tilladt og kunne bidrage positivt til debatten. Åbenhed i diskussionerne er nødvendig i et socialistisk demokrati.

Men der er også en fare. Når meningsfæller i et bestemt spørgsmål mødes regelmæssigt, opbygger de fælles synspunkter også i andre spørgsmål. De udvikler indbyrdes en kammeratlig tillid og efterhånden en disciplin, hvor de forpligter sig til at fremføre de fælles synspunkter – både dem, som først samlede dem, og også dem, som opstår senere. De laver forhåndsaftaler om afstemninger i partiforeningerne. De udpeger ledere af deres fællesskab, som nu er blevet til en fraktion med en platform.

Det var på den måde, at bolsjevikkerne oprindeligt opstod – som en fraktion indenfor Socialdemokratiet omkring Lenin og *Iskra*. Det førte til en splittelse, som var uundgåelig, da mensjevikkerne modsatte sig opbygningen af den revolutionære organisation. Selv om Lenin fordømte de mensjevikiske ledere, fandt han det formålstjenligt at forblive i det fælles socialdemokratiske parti i et årti. Først i 1912 blev den bolsjevikiske fraktion til det bolsjevikiske parti. Selv om andre synspunkter kom frem i partiet og førte til fraktioner eller fraktionslignende samlinger, var Lenins autoritet og overtalelsesevne tilstrækkelig til at bevare partiets enhed.

Men i slutningen af 1920, da Sovjetunionen skulle omstilles fra krigstilstand til økonomisk rejsning, opstod der en ødelæggende konflikt. Under borgerkrigen var det nødvendigt med streng disciplin. Arbejderbrigader blev mobiliseret for at holde fabrikker og transport til fronten åben. Trotskij ville videreføre den samme »krigskommunisme« i fredstid. Han mente, at fagforeningerne skulle benyttes til at påtvinge arbejdsstyrken den nødvendige disciplin. Lenin og andre partiledere ville koncentrere alle kræfter om økonomien. Men det kunne de ikke få lov

til, fordi Trotskij havde tilstrækkelig indflydelse til at påtvinge partiet en gold teoretisk diskussion om fagforeningernes rolle.

»Alle hans (Trotskijs) teser, hele hans platformpjece, er så fejlagtig, at de har afledt partiets opmærksomhed og resurser fra praktisk »produktions« arbejde til en masse tom snak«, sagde Lenin. (*Collected Works*, Moscow 1965, bind 32, s. 90). Lenin citerer Trotskijs 4. tese: »Den forestående partikongres skal vælge (Trotskijs understregning) imellem de to retningslinjer indenfor fagforeningsbevægelsen.« (Samme, s. 71)

Trotskij forsøgte klart at skabe en fraktion omkring sin egen platform af tom snak, som partiet skulle diskutere, mens økonomien stod i stampe. Befolkningens trængsler gav næring til politisk opposition og Kronstadt-mytteriet. Trotskijs platform led et enkelt nederlag under partidiskussionen, fordi de praktiske partiarbejdere ønskede at løse de økonomiske problemer.

Fraktionsforbud indføres i partilovene

På 10. partikongres blev Lenins forslag til en resolution vedtaget: »Selv før partidiskussionen om fagforeningerne var visse tegn på fraktionsvirksomhed blevet synlige i partiet – dannelse af grupper med separate platforme, som i et vist omfang skiller sig ud og skaber deres egen gruppedisciplin ... Fraktionsvirksomhed fører i praksis uundgåeligt til svækkelse af team-work ... Kritik af partiets mangler, som absolut er nødvendig, må fremføres på en sådan måde, at alle praktiske forslag straks og så præcist som muligt skal forelægges de ledende lokale og centrale partimyndigheder... Under ingen omstændigheder må de lægges ud til foreløbige diskussioner i grupper dannet på basis af »platforme«, men må i alle tilfælde forelægges til diskussion af alle partimedlemmer... Kongressen ... pålægger centralkomiteen at sikre en fuldstændig opløsning af al fraktionsvirksomhed.« (Samme, s. 243)

På kongressen var Trotskijs fraktion i hvert fald på papiret allerede nedlagt. Derfor nævner Lenin kun to fraktioner: »den såkaldte arbejdernes oppositionsgruppe og delvist den såkaldte demokratisk centralisme gruppe.« (Samme, s. 241) Den sidstnævnte krævede fuld frihed for fraktioner og grupperinger. Lenin kaldte den førstnævnte syndikalistisk, men foreslog dog at respektere deltagerne, tage mange af deres forslag alvorligt, »undersøge dem med stor omhu og afprøve dem i praksis« (Samme, s. 243).

I en anden tale på kongressen rakte Lenin hånden ud til lederne af de to grupper (idet Trotskijs forbliven i centralkomiteen ikke blev bestridt): »Jeg har offentligt pointeret, at det vil være ønskeligt at have repræsentanter for grupperne arbejderopposition og demokratisk centralisme i centralkomiteen.« (Samme, s. 257). Da en deltager foreslog at forbyde »ethvert valg til kongressen baseret på platforme«, frygtede Lenin, at et sådant forbud kunne benyttes fremover til automatisk at afvise anderledes synspunkter:

»Vi kan ikke fratage partiet og medlemmerne af centralkomiteen retten til at appellere til partiet i tilfælde af uenighed om fundamentale emner... Under nogle omstændigheder kan det blive nødvendigt at træffe valg baseret på platforme. Jeg mener

ikke, at vi har magt til at forbyde det ... De lektioner, vi har lært på denne kongres, vil ikke blive glemt. Men hvis omstændighederne skulle føre til fundamentale uenigheder, kan vi forbyde dem at blive bragt til overvejelse af hele partiet? Nej, det kan vi ikke! Det er et overdrevent ønske, som er upraktisk, og jeg foreslår at afvise det.» (Samme, s. 261). Kongressen fulgte Lenins anbefaling.

Resolutionerne på SUKP's partikongresser i 1917 og 1921 dannede grundlag for partiets organisatoriske principper igennem de følgende årtier. De blev også videregivet til Komintern og verdens kommunistiske partier. Strenge organisatoriske forholdsregler blev nødvendige på grund af Trotskijs fagforeningsdiskussion. Men det burde ikke betyde, at tilsvarende forholdsregler automatisk skal træde i funktion, når der opstår uenigheder i partiet. I mange tilfælde har etablerede ledere benyttet deres autoritet til at hindre andre i at komme til orde ved at henvise til partidisciplinen og fraktionsforbuddet. Virkelig autoritet skal bygges på den korrekte politik i den givne situation samt ledelsens evne til at benytte overbevisningens metode, ikke misbrugt centralisme.

Generelt skal ideologiske spørgsmål løses ved en tilbunds-gående debat, hvor alle aspekter bringes frem. Organisatoriske forholdsregler, som er baseret på specifikke situationer i Rusland, skal ikke slavisk kopieres. Partibeslutninger skal ikke forceres, men bør afvente en debat over en periode, hvis længde og omfang naturligvis afhænger af vigtigheden af emnet og tidspresset. Afklaringen af mange ideologiske emner kræver lang tids diskussioner og studier. Partiet kan stadig fungere, selv om nogle spørgsmål endnu er uafklarede.

Lenin om arbejderkontrol med bureaukratiet

På papiret er de to kongressers partilove naturligvis demokratiske. Medlemmerne vælger lokale ledere og delegerede til kongresser, som vælger de centrale ledere. Samtidig er medlemmerne forpligtet til at følge de beslutninger, som er vedtaget af flertallet eller på højere niveau. De har ret til at gøre indsigelser og fremsætte forslag; men de må ikke danne klikker bag ryggen af de øvrige medlemmer og partiet.

Men hvilken kontrolmekanisme træder i funktion, hvis systemet ikke fungerer efter hensigten? Hvis medlemmer ikke accepterer ledelsens beslutninger, eller hvis de danner klikker, er der i partilovene disciplinære foranstaltninger. Men hvis partiledere misbruger deres positioner og kun tænker på at bibeholde magten med alle dens privilegier, hvilken mekanisme kan korrigere det? Partimedlemmer har på papiret ret og pligt til at rapportere alle fejl og mangler. Men til hvem? Til de samme, som er ansvarlige for misbruget? Hvis de går videre med anklagerne om magtmisbrug og søger at vinde støtte hos andre partimedlemmer, kan de beskyldes for brud på reglerne om fraktionsvirksomhed og socialistiske disciplin.

Efter partikongressen i 1921 introducerede partiet den nye økonomiske politik, NEP. Det var et nødvendigt tilbagetog til kapitalistiske markedskræfter. Men samtidig kunne de mange forretningsfolk, eller NEP-folk, som de kaldtes, friste partiledere på alle niveauer. Forretningsfolk kunne lave mange penge,

hvis partilederne traf de »rigtige« beslutninger – og de to parter fandt let ud af at »dele i porten«.

Denne direkte korruption gav yderligere næring til bureaukratisk misbrug. Lenin havde ingen praktisk mulighed for selv at gribe ind i de mange sager. Heller ikke nogle få hæderlige partiledere ville være tilstrækkelige til at hamle op med deres mindre hæderlige kolleger. For så vidt burde en korrekt fungerende demokratisk centralisme i partiet kunne løse problemet. Men korrupte ledere (»medløbere«, »kommissærgale«, »bureaukratiserede« personer, kaldte Lenin dem) misbrugte den etablerede centralisme til at omgå demokratiet. Lenin foreslog derfor en ny metode til at bekæmpe bureaukratisering i partistrukturen i en artikel: »Om partirensningen« (Udvalgte værker, Tiden 1949, bind 12, s. 111-112):

»Man renser partiet ved i hovedsagen at bygge på de partiløse arbejderes erfaringer og udtalelser, ved at lade sig lede af deres udtalelser, ved at tage hensyn til repræsentanter for den partiløse, proletariske masse... De arbejdende masser har en særdeles fin næse for forskellen mellem hæderlige, opofrende kommunister og folk, som vækker afsky hos et menneske, der tjener sit brød i sit ansigts sved og ingen privilegier, ingen »forbindelser med ledelsen« har.«

Lenins eftertænkninger i sygesengen

En sådan udrensningsskulptur blev udført i efteråret 1921, og ca. en fjerdedel af partimedlemmerne blev ekskluderet. Men det blev ikke gjort til en mere permanent kontrolmekanisme. Denne mangel havde Lenin indset, da sygdom tvang ham ud af praktisk arbejde. Han var bekymret over den bureaukratisering og overcentralisering, som havde udviklet sig i det sovjetiske parti- og statsapparat. Han var klar over, at det eksisterende demokrati ikke havde sikret en virkelig arbejderkontrol.

I sine sidste artikler før sin død: »Hvordan vi skal reorganisere arbejder- og bondeinspektionen« og »Heller mindre, men bedre« fremsatte Lenin konkrete forslag. Overordnet kontrol foretaget af de arbejdende masser er en nødvendig, men ikke en tilstrækkelig foranstaltning. Arbejdere er velegnede til at vurdere lederes karakteregenskaber. Men mange problemstillinger kræver træning og uddannelse. I mangel af effektive kontrollører måtte Lenin konstatere, at »folkekommisariatet for arbejder- og bondeinspektionen ikke har en skygge af autoritet for tiden« (samme, s. 279).

Lenin præciserede, at svaghederne i statens og partiets kontrolorganer skulle afhjælpes af »de bedste elementer, der findes i vor sociale ordening – nemlig for det første de fremskredne arbejdere og for det andet de virkelig oplyste elementer, for hvis vedkommende man kan garantere, at de ikke vil godkende noget ubeset og ikke vil sige noget mod bedre vidende« (s. 278).

Han foreslog, at den forestående partikongres skulle vælge 75–100 nye medlemmer blandt »de bedste af vore arbejdere og bønder« (s. 270) til den reorganiserede kommission. De skulle trænes og uddannes til at være effektive kontrollører. »Vor centralkomité har udviklet sig til en strengt centraliseret og meget autoritativ gruppe; men denne gruppes arbejde foregår ikke under forhold, der svarer til dens autoritet. Dette skulle den af mig foreslåede reform bidrage til af afhjælpe.« Derfor

skulle medlemmer af den nye kontrolkommission deltage i »hvert enkelt møde i det politiske udvalg ... (og) overvåge, at ingens autoritet kan hindre dem i at stille forespørgsler, afprøve dokumenter og overhovedet sørge for uindskrænket information og strengt korrekt behandling af sagerne« (s. 273-274)

Lenin kritiserede bureaukratiseringen: »I alle sociale, økonomiske og politiske forhold er vi »forfærdelig« revolutionære. Men hvor det drejer sig om embeders værdighed og overholdelse af forretningsgangens formaliteter og ceremoniel, afløses vor »revolutionarisme« tit og ofte af den mest mugne trummerum... (og) latterlig sippethed eller latterligt vigtigpeteri. Den er i høj kurs i hele vort bureaukrati, både i sovjetorganerne og i partiet. I parentes bemærket træffer vi på bureaukrati ikke alene i sovjetinstitutionerne, men også i partiorganerne.« (s. 288, 285)

»Partiledelsens ubestridte autoritet«

Det var klare advarsler imod den autoritet, som bureaukratiske ledere havde bygget op omkring sig selv, imod deres misbrug af denne autoritet. Men senere sovjetiske historiebøger ignorerer disse advarsler:

»Han (Lenin) havde fremhævet, at centralkomiteen ved sin omfattende og frugtbringende virksomhed havde udviklet sig til et organ med stor autoritet, og at denne autoritet måtte støttes og forstærkes på alle måder.« (SUKP's historie, Forlaget Tiden 1977, bind 1, s. 163).

Selv om bogen skriver, at nye medlemmer blev optaget i centralkomiteen, og at arbejdere indtrådte i kontrolkommissionen, så er det historieforvanskning at hævde, at Lenin i disse skrifter havde »fremhævet«, at den opbyggede autoritet var »frugtbringende« og måtte forstærkes. Han sagde faktisk det stik modsatte. Jeg kan kun opfordre alle til selv at læse om Lenins bekymringer i hans sidste skrifter.

Historiebogen blev skrevet i Bresjnev-perioden. Den skønmaler Sovjetunionens historie og forvansker Lenins lære med det formål at begrunde påstanden om, at Sovjetunionen stadig fulgte det leninistiske organisationsprincip. Lenins betænkeligheder i sine sidste skrifter ved overcentralisering og den deraf følgende svækkelse af demokratiet ignoreres. I stedet påstår bogen, at Lenin fra starten havde udtænkt en generelt gyldig organisationsform ved navn demokratisk centralisme:

»Lenin anså den demokratiske centralisme for det fundamentale princip i partiets organisationsmæssige struktur og indre liv... Den demokratiske centralismes værdi består således i, at den forbinder gennemført centralisme med bredt partidemokrati, forbinder partiledelsens ubestridte autoritet med dens pligt til at stå til ansvar over for medlemmerne, som har valgt den...« (Samme, s. 33)

Denne passage er bragt i forbindelse med Lenins skrift *Hvad må der gøres?* Som beskrevet tidligere fandt Lenin netop ikke, at et »bredt partidemokrati« kunne fungere under de daværende illegale forhold. Lenin anfægtede naturligvis ikke, at omstændighederne var anderledes i Vesteuropa og også ville blive det i Rusland efter en socialistisk revolution. Under disse omstændigheder måtte såvel demokratiet som centralismen, dvs.

forpligtelsen til at følge vedtagne beslutninger, bringes til at fungere på korrekt vis.

Lenin efterlod ikke et lederteam, som var sammentømret af kammeratlig tillid. Det blev hurtigt splittet op af stridigheder og fraktionskampe. Hverken Stalin eller nogen af hans rivaler havde Lenins ideologiske indsigt. Heller ikke deres efterfølgere fandt grund til at stille spørgsmålstegn ved den demokratiske centralisme, som den blev praktiseret i partiet. Den koncentrerede magten i deres hænder og gav dem magt til at udmanøvrere rivaler ved at stemple dem som fraktionsmagere. »Demokratiet« i partiet blev reduceret til en afstemning for den fraktion, som allerede havde vundet ledelsen i partiet.

Historiebogen legitimerer dette magtmisbrug ved at hævde, at den senere »demokratiske centralisme« blot er en fortsættelse af Lenins organisationsprincip fra 1902. Hvis det var rigtigt, hvorfor skulle Lenins sidste tanker vende sig imod den overdrevne autoritet, som den centrale partiledelse havde tilegnet sig? Hvorfor skulle han foreslå at opbygge socialistisk demokrati ikke ved at forbedre valgprocedurene i partiet, men ved at udvikle og træne en kontrolkommission for at sikre en virkelig arbejderkontrol med den centrale ledelse? Lenin havde indset farene ved den begyndende bureaukratisering. Hans advarsler blev siddet overhørig – og det førte med sig en snart uoverstigelig tillidskløft imellem lederne og masserne.

Lenin var den leder, som byggede partiet op og førte det til sejr. Det skabte hans autoritet. Hans efterfølgere havde ikke den samme ideologiske kapacitet, men gjorde alligevel krav på at nyde den samme autoritet i partiet – og forventede, at medlemmerne stemte »korrekt«. De, som anfægtede deres autoritet, blev anklaget for at bryde med den demokratiske centralisme og dermed med leninismen.

Leninismen skal ses som en helhed. Det er historieforvanskning, når man tager nogle citater fra Lenin ud af deres sammenhæng for at forsvare, hvad sovjetstyret siden havde udviklet sig til. Lenins betænkeligheder ved at se bureaukratiseringen af sovjetstyret i de første år efter borgerkrigen er de mest relevante, når man vil evaluere den videre udvikling af sovjetstyret i lyset af, hvad Lenin faktisk mente.

Komintern og de russiske erfaringer

Russiske erfaringer blev lagt til grund for den nye internationale, Komintern. I 1920 skrev Lenin sit værk *Radikalismen, kommunismens børnesygdom* (bind 11, Forlaget Tiden 1948), hvor han lagde de vigtigste russiske erfaringer frem især for de europæiske kommunister. Oktoberrevolutionen kunne ikke have fundet sted uden en velfungerende partidisciplin: »Proletariatets ubetingede centralisme og strengeste disciplin er en af grundbetingelserne for sejren over bourgeoisiet.« (s. 122)

Men denne konstatering stod ikke alene. Den skal læses i sammenhæng med fortsættelsen: En sådan disciplin blev bygget op af det bolsjevikiske parti »gennem langvarigt slid af dyrekøbt erfaring ... gennem hele dens levetid... Burde hyldestråbene for Sovjetmagten og bolsjevikkerne ikke oftere følges af en alvorlig analyse af årsagerne (Lenins understregninger) til at bolsjevikkerne kunne tilvejebringe denne disciplin«. For-

uden partimedlemmernes hengivenhed til sagen skulle partiet have »den rigtige politiske strategi og taktik, under den forudsætning, at de bredeste masser ved egen erfaring overbeviser sig om, at den er rigtig. Uden disse betingelser bliver forsøgene på at skabe disciplin uundgåeligt til en fiktion, en frase, et narrespil.« (s.122-123)

Den rigtige politik, som Lenin byggede det bolsjevikiske parti op omkring, begyndte med udgivelsen af Iskra. Gradvist skabte det den nødvendige kammeratlige tillid blandt de russiske bolsjevikker, som udviklede sig til en virkelig bolsjevikisk disciplin. Den kunne ikke skabes uden langvarigt og tålmodigt arbejde.

Men de første år efter 1. verdenskrig forventede Lenin såvel som andre ledere en revolution i Europa. Derfor skulle Komintern fremskynde dannelsen af kommunistiske partier. Nok kunne Lenin formulere den overordnede korrekte politik; men på trods af den brede sympati for Sovjetunionen var den endnu ikke forstået og accepteret af tilstrækkeligt mange europæiske kommunister og aktive arbejdere. Lederne havde endnu ikke udviklet en gensidig kammeratlig tillid, og de var endnu ikke trænet til at formulere og praktisere en korrekt lokal udlægning af politikken. Alligevel skulle de relativt få kommunister på grund af den forventede revolutionære situation straks danne partier med bolsjevikisk disciplin og demokratisk centralisme. De skulle centraliseres ud fra et centrum i Moskva. De kommunistiske partier skulle som betingelse for optagelse i Komintern opfylde 21 betingelser.

Kominterns 21 betingelser

Lenin lavede til Kominterns 2. kongres i 1920 udkastet til disse betingelser sammen med nogle begrundende teser. Han indledte den første tese med en beskrivelse af den internationale situation:

»Det nuværende stade i den internationale kommunistiske bevægelses udvikling er kendetegnet af den kendsgerning, at det revolutionære proletariats fineste repræsentanter i alle kapitalistiske lande til fulde har forstået den kommunistiske internationale fundamentale principper, dvs. proletariatets diktatur og sovjetisk magt, og er med grænseløs entusiasme kommet over på den kommunistiske internationale side.« (Lenin, *Collected Works*, Moscow 1966, Vol. 31, s. 184)

Lenin beskriver her en international situation, som lignede den russiske i 1917. Han forventede et tilsvarende revolutionært forløb og foreslog følgende som en af betingelserne for optagelse i Komintern:

»Partier, som tilhører den kommunistiske internationale må organiseres efter princippet om demokratisk centralisme (Lenins understregning). I denne periode af akut borgerkrig kan de kommunistiske partier kun udføre deres pligter, hvis de er organiseret på den mest centraliserede måde, er kendetegnet ved en jerndisciplin, som grænser sig til militær disciplin, og har en stærk og autoritativ partiledelse, som har påtaget sig stor magt, og som nyder en enstemmig tillid blandt medlemmerne.« (Samme, s. 210)

På grund af denne borgerkrigstilstand angav Lenin også den betingelse, »at kommunistiske celler skal dannes i enhver mili-

tær enhed«. På kongressen var Kominterns leder Sinovjev oven i købet så dristig at erklære, at han forventede, at hele Europa bliver sovjetisk i løbet af to til tre år.

Optimismen var stor på kongressen på grund af det revolutionære opbrud i Tyskland og Europa i øvrigt. Den blev yderligere næret af borgerkrigens forløb; de polske invasionsstyrker i Sovjetunionen var slået og var på hastigt tilbagetog. De var skarpt forfulgt af den røde hær, som regnede med at tage Warszawa - og derfra gå videre mod vest og assistere den tyske revolution. Men snart efter kongressen led den røde hær nederlag foran Warszawa.

Kapitalismen stabiliseres

I tiden derefter lykkedes det regeringerne at stabilisere Europa. Alle kan vel være enige i, at de betingelser, hvorunder Lenin skrev sine teser, ikke er til stede i dag. Ubetinget centralisme, jerndisciplin, militær disciplin er ikke netop de behov, vi har i Danmark i dag. Vi er blevet vant til at benytte demokratisk centralisme som en fællesbetegnelse for vore organisatoriske rammer uden at tage i betragtning, at den praktiske udformning må tilpasses den aktuelle situation.

Den demokratiske centralisme er ikke en færdiggjort organisationsform, som kan hentes fra historien og tages i brug i alle situationer. Lenins 21 betingelser var formuleret med henblik på revolutionære situationer, hvor mange aktivister skulle forberedes til opstand. Lenin forsøgte ikke selv i begyndelsen af 1900-tallet at skabe den revolutionære organisation ved at introducere en sådan disciplin i de spredte cirkler.

I Danmark har vi fire grupperinger, som kalder sig partier baseret på den demokratiske centralisme. Den dogmatiske fortolkning af den demokratiske centralisme bidrager mere end noget andet til den splittelse, sekterisme og isolation, som kendetegner den kommunistiske bevægelse her. Vil vi finde en vej ud af den nuværende situation, skal vi ikke søge vejledning i de 21 teser, men snarere i Lenins forslag lagt frem i *Hvad må der gøres?* Vi har mere behov for igennem fælles bladudgivelse, studiekredse, ideologisk debat om de emner, der skiller os, og andre aktiviteter at opbygge den kammeratlige tillid, der er *forudsætningen* for en korrekt demokratisk centralisme.

Det forhold, at revolutionen ikke bredte sig til Europa i 1920, som Lenin forventede det, betyder ikke et sammenbrud af leninismen. Karl Marx forventede, at socialismen først ville bryde igennem i de højt udviklede kapitalistiske lande, fordi der kun her var et talstærkt industrielt proletariat. Det skete ikke, fordi opportunismen vandt overhånd i den socialdemokratiske bevægelse, Marx havde igangsat, og fordi borgerskabet evnede at styre kapitalismen igennem kriserne. Men det ændrer ikke ved Marx' konklusion, at de grundlæggende klasse modsætninger i kapitalismen *i sidste ende* vil føre til socialisme.

Det var de samme to faktorer, som gjorde, at verdensrevolutionen ikke forløb, som Lenin forventede i 1920: Svagheder i den kommunistiske bevægelse både i Sovjetunionen og Europa og kapitalismens overlevelsessevne selv i sit sidste stadie, imperialismen. Om den vil overleve det nuværende måske allersidste stadie, hvor den kapitalistiske verden er holdt sammen af den amerikanske supermagt, kan vi nok have nogle gisninger om.

Vi forbereder os ikke på denne situation ved kunstigt at citere nogle organisatoriske retningslinjer fra tidligere revolutionære situationer. Men vi kan lære en del ud fra de første år af bolsjevismens historie.

Fortsættes i næste nummer

Nordisk sommerlejr 2012

I dagene mellem den 7. og 14. juli samledes ca. 90 kommunister i alle aldre til en uges sommerlejr i Gedesby ved Gedser!

Sommerlejren blev arrangeret i fællesskab af SKP, NKP, KPjD og DKP og er et årligt tilbagevendende arrangement som går på skift mellem de 3 nordiske lande.

For mit vedkommende var det første gang jeg deltog. Der var i løbet af ugen masser af aktiviteter for store og små. Her kan jeg nævne forskellige oplæg med debatter, workshops og en tur til Knuthenborg safaripark for børnene. Men også en tur til stranden kunne der blive plads til!

Om aftenen bød de forskellige nationer på underholdning; fra dansk side havde vi en fornøjelig aften i selskab med Peter Abrahamsen.

Sommerlejren var alt i alt en succes. Især maden skal fremhæves, som var vældig god.

Næste år bliver det i Småland i Sverige. Jeg håber, jeg kan få tid til at deltage igen.

Henrik Jepsen

Fra landsledelsen

Efter det udvidede landsledelsesmøde den 31. marts og 1. april, hvoraf den anden mødedag blev holdt fælles med KPID (omtalt i aprilnummeret af *Skub*), holdt landsledelsen for Danmarks Kommunistiske Parti endnu et udvidet møde den 28.-29. april og et åbent møde den 3. juni; forretningsudvalget mødtes den 15. april, 13. maj og 10. juni. Hovedemnet for disse møder var tilrettelæggelsen af partiets 33. kongres, der (som nævnt andetsteds i bladet) blev holdt i København den 16.-17. juni 2012.

Den 33. kongres valgte en ny landsledelse på 13 medlemmer og 3 suppleanter, samme antal som i den gamle ledelse. Den nye landsledelse genvalgte på et kortvarigt møde umiddelbart efter kongressens afslutning Henrik Stamer Hedin til *formand* og besluttede at holde sit første konstituerende møde den 5. august. På dette møde, der fandt sted i Alling ved Ry, konstituerede landsledelsen sig med et *forretningsudvalg* bestående af Henrik Stamer Hedin, Gitte Thomsen, Anker Schjerning, Gerhard Wehlitz (ny) og Henning Jakobsen (ny) og udpegede ansvarlige for de forskellige specialudvalg: For *økonomiudvalget* Gerhard Wehlitz, for *fagligt udvalg* Henning Jakobsen og for et nyoprettet *strategiudviklingsudvalg*, der skal udarbejde

oplæg til næste landsledelsesmødes tilrettelæggelse af det på kongressen vedtagne strategiudviklingsår, Anker Schjerning og Henrik Stamer Hedin. Sidstnævnte genvalgte til redaktør for *Skub* og *DKP-nyt*, og flere medlemmer af landsledelsen ytrede ønske om at indtræde i *redaktionsudvalget*. Anker Schjerning og Gerhard Wehlitz fortsatte i *IT- og hjemmesideudvalget* sammen med _____, der udpegedes til ny webmaster. Ungkommunisternes formand blev ansvarlig for at opbygge et *ungdomsudvalg*, og der var ønsker om flere udvalg, men udpegning af ansvarlige for disse blev udsat. Konstitueringen forventes afsluttet på landsledelsens næste møde, som ifølge den *arbejdsplan*, der blev vedtaget, finder sted den 6.-7. oktober. Også forretningsudvalget konstituerer sig endeligt på et møde, der blev aftalt til den 25. august i København.

Udover konstitueringen foretog landsledelsen en evaluering af 33. kongres og vedtog den udtalelse, som står at læse nedenfor.

Henrik Stamer Hedin

Udtalelse fra Danmarks Kommunistiske Parti:

Bekæmp den gule pest

I mere end et halvt år har en virksomhed i Vejle været ramme om en principiel kamp om retten til at slå for gode løn- og arbejdsforhold. En restauratør har opsagt overenskomsten med 3F og indgået en aftale med »Kristelig Fagbevægelse«, Krifa. Efter etablering af blokade og sympatikonflikter har medierne været oversvømmet med historier om »den lille mands« kamp mod den store stygge fagforening, som tillader sig at kræve bedre løn- og arbejdsforhold i kampen for arbejderklassens kollektive rettigheder.

Men som det er set før, er »små mænd«, der taler sødt om klassekampens overflødighed ikke spor ufarlige. Den gule terror har da også med usvigelig sikkerhed ramt arbejderklassen og dens organisationer: 3F's hjemmeside var i dagevis blokeret, så 30.000 dagpengemodtageres udbetaling af dagpenge var i farezonen. En blokadevagt er blevet kørt ned uden at det har ført til sigtelse fra politiet - og rudeknusning og trusler mod de ansatte i 3F Vejle hører til dagens orden.

Samtidig barsler bl.a. Venstre i Folketinget med forslag om forbud mod blokade og sympatikonflikt, »når der er indgået overenskomst« med en landsdækkende faglig organisation; heriblandt regnes altså også fagforretningen Krifa. Hensigten er soleklar: Fagbevægelsen skal slå i stumper og stykker, så arbejdsgiverne alene kan diktere løn- og arbejdsforhold – og alle andre samfundsforhold i øvrigt.

Danmarks Kommunistiske Parti vender sig på det kraftigste mod denne udvikling som vil være et stort skridt mod afvikling af hårdt tilkæmpede faglige, sociale og demokratiske rettigheder.

Derfor støtter DKP 3F i konflikten i Vejle, såvel som i andre kampe for anstændige løn- og arbejdsforhold.

DKP støtter fagbevægelsens ret til at forhandle, mægle og konflikte efter behov.

DKP vender sig mod ethvert angreb fra Folketinget og EU mod konfliktretten.

Vedtaget på Landsledelsesmødet i Alling søndag den 5. august.

95 år:**Alt flyder – alt forandres**

Den 29. august er det 95 år siden at Ib Nørlund blev født. Han var jævnaldrende med oktoberrevolutionen, og det gav ham retning i tilværelsen.

I sine erindringer *Den sociale Samvittighed*, der udkom på Gyldendal i 1991, fortæller Nørlund at der findes mennesker, som i kraft af deres personlighed sender dønninger som ringe i samtiden og til kommende generationer.

Bogen har bevaret sin aktualitet, fordi den på en glimrende måde beskriver Ib Nørlunds ungdom og den vanskelige proces det er at finde rede i samtiden. Noget som også slog mig da jeg læste den, var hans beskrivelse af tiden op til 2. verdenskrig. Det var en mærkelig tid, hvor de store imperialistiske landes manøvrer skabte et uigennemskueligt billede. I bogen kalder han dette afsnit »Alt flyder«, efter en sentens af den græske

filosof Heraklit.

Den samme situation oplevede vi i tiden op til den 11. september 2001, hvor imperialismen på lignende måde forsøgte at skjule sine virkelige hensigter. Desværre lod mange sig rive med af det nye krigseventyr, som blev døbt »Krigen mod Terror«.

For mig har Nørlunds virke betydet en dybere forståelse, ikke bare af historiens gang, men også af udviklede samfundsmæssige forhold. Den fornyelsesproces, han stod i spidsen for med 1976-programmet og som forsattes i 1980'erne, blev desværre afbrudt.

Med kontrarevolutionens sejr i 1989 skete der en fuldstændig omvæltning, ikke bare i Europa og verden som helhed, men også i DKP. Det fik mange til at forkaste deres overbevisning og i vild flugt søge til andre græsgange i det politiske liv.

Men vejen frem går ikke over en hovedløs forkastelse af ens principper, sådan som de er formuleret i marxismen. Derimod består det i gennem et kollektivt arbejde og i dialog med andre opfattelser at bearbejde erfaringerne og vise hvad der peger fremad; hvad der kan virke som en katalysator for samtiden.

Ib Nørlund var et af de mennesker som evnede den politiske kunst, og derfor vil hans indsats og bøger være en stadig inspirationskilde.

Lars Ulrik Thomsen

Ib Nørlund var interneret i Horserød-lejren sammen med andre kommunister. Han flygtede gennem en underjordisk tunnel i 1942.

Dødsfald:**Bolette Crossland**

Bolette Crossland er død.

Bolette blev som ung valgt til byrådet for DKP i Allerød. På det tidspunkt landets yngste byrådsmedlem, »Det røde Post-

bud«. Det politiske arbejde fyldte meget gennem livet, i DKP, i fagbevægelsen, fredsbevægelsen, Folkebevægelsen Mod EU og mange forskellige solidaritets- og interessebevægelser. Som i 2002, da Bolette tog til Palæstina som fredsvagt. En selvfølgelig handling for Bolette. Kampen mod undertrykkelse og racisme skal kæmpes.

Det livslange medlemskab af DKP gjorde, at Bolette forstod betydningen af at føre bevægelsernes politik med sig i det faglige arbejde – den grundlæggende politiske kamp, klassekampen og nødvendigheden af at minde visse faglige ledere om dette.

Det faglige arbejde var en meget stor del af Bolettes politiske bevidsthed. Respekt for kollegerne og medlemmerne lå meget dybt i Bolette. Hun slap aldrig »jordforbindelsen«. Som ung hos posten, så i SID Birkerød-Farum afd., senere i Gartneres Fagforening i København og til det sidste i BJMF som formand for De Privatansatte Gartneres Klub.

Bolette døde i sit hjem i Enderslev omgivet af sine børn, mand, familie, venner og blomster. Stille og enkelt!

Michael Johnson

Communist Review

De engelske kommunisters teoretiske tidsskrift *Communist Review* bragte i oktober 2010 min artikel *Lenins imperialisme-analyse – et banebrydende arbejde*.

I nr. 64, der udkom i juni 2012, blev min artikel om Niels Bohr og hans bidrag til erkendelsesteorien bragt; *Niels Bohr: An Odyssey in Time and Space* (Skub nr. 4-2011).

Denne udveksling af synspunkter kan bidrage til den fornyelse af marxismen der påbegyndtes i 1980'erne og som er hårdt tiltrængt.

Hvad er det for spørgsmål som vi mangler at afklare?

Det er dels debatten om forholdet mellem klasseinteresser og almenmenneskelige interesser, som gang på gang er aktuell i de *humanitære* krige som imperialismen starter.

Det medfører en nødvendig debat om vores begrebsdannelse – bruger vi de rigtige begreber til at tolke de processer der foregår nu?

Hvis vores analyser af samfundet skal være overbevisende, må de bygge på begreber som et resultat det nye i materien; dvs. af de nye videnskabelige opdagelser.

Disse opgaver kan kun løses i kraft af et internationalt samarbejde om en videreudvikling af teorien.

Lars U. Thomsen

En anekdote der oven i købet er sand

I 1983 flyttede jeg fra Thisted, hvor jeg var vokset op (og havde været med til at stifte en DKU-afdeling), til Århus for at studere. Det medførte nogle ture til Thisted for at besøge familien. En af disse ture i midten af 80'erne blev en lidt speciel oplevelse. Jeg kørte med jernbanen fra Århus over Viborg og Struer til Thisted. Jeg kørte med et MR-tog, som var det normale på den strækning. Der var godt fyldt op. Så begyndte en af de rejsende, en mand der var noget ældre end mig, at underholde os andre rejsende. Han var officer i flyvevåbnet måtte vi forstå. Og han fortalte os om den store fare han og hans kolleger levede i. For i en krigssituation ville medlemmerne af DKP komme snigende med store knive for at slå alle luftvåbnets officerer ihjel. Det var de alle sammen blevet advaret om af Forsvarets Efterretningstjeneste. Men han var beredt. De (vi) skulle ikke overrumple ham!

Jeg tænkte på et distriktsledelsesmøde, jeg havde overværet, hvor folk generelt havde jamret ved tanken om at skulle dele løbesedler ud i Århus: Deres gamle ben op og ned ad trapperne. Og så tænkte jeg på disse ømbenede kammerater lure med knive i buskadsset for at skære halsen over på professionelle soldater.

Så jeg åbnede min taske, tog *Land og Folk* op, åbnede den og gav mig til at læse. Officeren (hvis han ikke bare var en løgnhals med en god historie) blev ligbleg. Og han sagde ikke en lyd på resten af rejsen. Hvis han troede på sit ævl, må han jo have siddet over for en professionel snigmorder.

Aldrig har jeg elsket *Land og Folk* så meget som den dag.

Ditlev V. Petersen

NV BOGCAFE HAR JUBILÆUM

Lørdag den 25. august 2012 fylder

NV Bogcafe 35 år

Det fejres med en festlig sammenkomst på
Frederikssundsvej 64, Kbh. NV

Der er sat alle sejl til:

Reception fra kl. 16 - 17.30

Herefter er der **Thai buffet**

- Da vejrguderne og vi for tiden ikke er på talefod, har vi arrangeret os med et telt i gården.

Ud over den spændende buffet er der

Kaffe og kage

Festtale og lotteri *)

Musik og sang

De musikalske indslag bliver serveret af:

Den syngende brandmand med harmonikamakker, Leif Monnerup samt **Syngepigerne** repræsenteret af **Madam K med Helle ved klaveret.**

Hele arrangementet koster kun 150 kr.

Drikkevarer til jubilæumspriser køber du selv på stedet.

Vi glæder os til at se dig, venner og bekendte til en hyggelig og festlig dag med musik og sang og bægerklang.

Tilmelding skal ske til:
eller til

agnes.ruben@email.dk
holm_carsten@jubii.dk

tlf. 7120 1345
tlf. 2246 5122

Tilmeldingen er bindende og skal ske senest den 20. august 2012

*) **Gevinster modtages gerne**

PÅ GENSYN !

